

29 Mayıs 1953 için bir teklif

Fatih Sultan Mehmet İstanbul-
la 29 Mayıs 1453 de girdiğine gö-
re aradan 489 yıl geçmiş oluyor.
1953 de bu muazzam hâdisenin
beş yüzüncü yıldönümünü kutlana-
caktır.

İstanbulun Türkler tarafından
alınmasının askerlik, politika ve
tarih bakımından, fakat hem mil-
li tarihimize, hem Avrupa tarihi
bakımından ne demek olduğunu
anlatmaya hacet yoktur. Bizan-
sın çökmesi yalnız bir devri kapa-
makla kalmamıştır. İstanbul o
zamandan bugüne kadar Türkün
ve Türkiye'nin süreklilik, büyük-
lük, kuvvet, şan ve şeref timsali
olmuştur. Bunun içindir ki Türk-
ler, ecdadın bu kutlu mirasını
korumak uğrunda çok kan dök-
müşler, ve gene de icabında ka-
vermiye hep hazır durmuşlardır.

İstanbulu alışımızın beş yüzün-
cü yıldönümü nasıl kutlanacak?
Dünyanın bu kargaşalık dev-
rinde, binbir tehlike ve sıkıntı
içinde kaygılanacak başka bir
mesele kalmadı mı, diyenler ola-
bilir.

Fakat bizce on bir yıl sonra
İstanbulun fethini kutlamaya
şimdiden hazırlanmak sulhe gü-
venimiz, ilerlemeye susaklığımız
kadar istikbalimize ve toprak büt-
tünürlüğümüze bağlılığımızın en
heyecanlı alâmeti olarak bilhassa
bu korkunç dünya fırtınası için-
de mânâlıdır. Bundan başka, İs-
tambul fethinin beş yüzüncü yıl-
dönümünde yapacağımız, yapma-
mız gereken şeyler o kadar büyük
olmalıdır ki bunları bugünden dü-
şünüp işe başlamak için ancak
vakit kalmıştır.

Türül bayramlarda olduğu gi-
bi, caddeleri tayraklarla, iğreti
ve çirkin tahta kapılarla süsle-
mek o gün için yetmeyecektir. Fa-
tihin heykelini yapmaktan bah-
sedildi, hattâ bu heykelin yeri
uzun münakaşalara yol açtı.
Heykel, bir eksiği tamamlamak'a
beraber başı başına büyük bir
eser teşkil etmez.

Fikrimizce İstanbulu alışımızın
beş yüzüncü yıldönümünde ilk
vazifemiz, bu şehri hiç olmazsa
beş yüz yıl öncesine göre daha
güzel hâle getirmiş olmalıdır.
Şimdiden buna gayret etmeliyiz.

Bu gayret yalnız, büyük işler
başarmış bir nilletin tarihe karşı
bir medeniyet borcu değil, aynı
zamanda, millî menfaatimiz ba-
kımından yarın için kazançlı bir
iş olacaktır, çünkü, sulhten sonra
gelecek yıllarda İstanbul, bütün
Avrupada, seyahat bakımından
rol oynamaya namzet bir şehir
görünüyor.

Belediyece yıllardır çok ihmale
uğrayan İstanbul, ancak Vali Dr.
Lütfi Kırdar'ın sürekli, hem zor-
luktan yorulmaz, hem de ve bi-
hassa değer bilmeyenlerin haksız
sözlerinden yılmaz himmetle bir
kaç yılda çehresini değiştirmeye
başladı. Zamanın bütün zorluk-
larına rağmen, 1953 yıldönümü-
nü düşünerek bu güzelleştirme
faaliyetini bütünüyle kesmemek
lazımdır.

Bundan başka, asıl teklifimiz,
şehrin plânına göre ve Fatih adı-
na büyük ve muhteşem bir mey-
dan, bir park, yahut bir caddenin
yapılmasına şimdiden başlamak,
bunun masraflını ve programını
on bir seneye ayırarak bitme ve
açılma merasimini 29 Mayıs 1953
günü yapmaktır. Fatih'in heykeli
de oraya dikilir. Bu suretle hem
şehir güzel ve değerli bir eser ka-
zanmış, hem de dünya tarihinin
bu eşsiz olayı kendine lâzık bir
şekilde kutlanmış olur.

Değerli Bel-diye Reisimizin bu
teklifi düşünmesini dileriz.
Necmeddin Sadak

Almanlar merkezde de taarruza geçtiler

**Bir kaç Sovyet
gurupunun kuşatıldığını
bildiriyorlar**

Berlin: 29 (A.A.) — Alman orduları
başkomandantlığının tebliği: Harkof'un
cenubunda muharebe sahasının mağlup
düşmanın dağınık bakiyelerinden te-
mizlenmesine devam edilmektedir. Esir
ve ganimet miktarı durmadan artmak-
tadır.

Şark cephesinin merkez kesiminde
kit'aların bir taarruz teşebbüsü anu-
dane muharebelerden sonra bir kaç düş-
man grupunun kuşatılması netice-
lenmiştir. Aynı suretle cephenin şimal
kesiminde mevzil bir taarruz arazi ka-
zanarak neticelenmiştir. Düşmanın
münferit taarruzları neticesiz kalmıştır.
Kafkas sahili açığında muharebe tay-
yareleri bir Sovyet muhribine bomba-
larla tam isabetler kaydetmişlerdir.

Ladoga gölünün sahilinde muha-
rebe tayyareleri stakalar Sovyetlerin
büyük işe kamplarına, durmakta olan
trenlere isabetler kaydetmişler ve bir
şilepte yangınlar çıkarmışlardır. Mur-
mansk limanında büyük bir ticaret va-
puru bombalarla hasara uğratılmıştır.
Yalnız Kareli cephesinde cereyan eden
hava muharebelerinde düşman dün bir
çoğu hurricane tipinde olmak üzere 22
taayyare kaybetmiştir.

Harkof'un cenubunda imha hareketi

Budapeşte: 29 (A.A.) — Sabahleyin
alınan son haberlere göre Harkof'un
cenubunda tecrid edilmiş olan Timo-
genko ordularının son gruplarının vaz-
iyeti ümitsizdir. Son mukavemet yu-
varlarının tasfiyesi artık bir saat meseles-
idir.

Sivastopol'a hava akını

Berlin: 29 (A.A.) — D. N. B. ajansı-
na bildirildiğine göre, alman hava kuv-
vetleri dün gündüz Sivastopol kalesi il-
man tesislerine ve askeri hedeflere bom-
balarla tekrar taarruz etmişlerdir.

Savaş uçaklarının bombaları şehrin
merkezindeki askeri hedeflere isabet et-
miştir. Atılan bombalarla liman tesisle-
rinde çok vahim hasarlar meydana ge-
tirilmiştir.

Başka bir alman savaş uçak filosu
Karadenizde düşman deniz kuvvetleri
birliklerine taarruz etmiştir. Bu münase-
betle tam isabet alan bir düşman muh-
ribi hasara uğramıştır.

Londra'nın görüşü

Londra: 29 (A.A.) — Ukraynada al-
man ve rus orduları arasında dev harbi
hugün için o kadar mühimdir ki, mü-
zahitler hangi ordunun ötekini çevirmiş
olduğunu kendi kendine merakla soru-
yorlar. Tek fark şudur: Almanlar Rus-
ları çevirdiklerini bildirdikleri halde,
Ruslar bir şey söylemiyorlar. Londra'
dan salâhiyetli kimselerin fikri, Alman-
ların belki de küçük rus gruplarını çe-
virmiş bulunduklarını, fakat Harkof
cenubunda geniş kuvvetlerinin çev-
rilmiş olduğunu yalnız propaganda
amacı ile bildirmekte oldukları merke-
zindedir.

Mareşal Petain Vichy'ye döndü

**Nazırlar meclisi mühim
bir toplantı yaptı**

Chateau Roux: 29 (A.A.) — Saat
22,15 de Vichy'den hususî trenle ayrılan
Mareşal Petain bu sabah 9.30 da cha-
teau Roux'a gelmiştir.

Devlet şefi otomobille Fay-Segry
kampına gitmiş, burada, dokuzuncu tîm-
an kit'alarının atlı talimlerinde, geçit
resminde ve subayların takdimî rasime-
sinde hazır bulunmuştur.

Vichy 29 (A.A.) — Mareşal Pé-
tain Chateau Roux'dan dönmüştür.
Mareşal, Paris radyosuna göre çok
önemli bir nazırlar meclisi top-
lantısına reislik edecektir.

Vichy 29 (A.A.) — Nazırlar bu
sabah saat 10,30 da mareşal Pé-
tain'ın reisliğinde toplanmışlardır.

Mülhak bütçelerin müzakeresi bitti

**Beden Terbiyesi teşkilâtının
Maarif Vekâletine bağlanması
hakkındaki kanun da kabul edildi**

**Inhisar idaresinin pekmez de yaparak şişeler
içinde satışa çıkarması temennisinde bulunuldu.
Fakat Vekil, Inhisar idaresinin bu işi
yapamayacağını söyledi.**

Ankara 29 (Telefonla) — Büyük
Millet Meclisi bugün toplanmış
mülhak bütçelerin müzakeresini
tamamlamıştır.

Bu toplantıda beden terbiyesi
umum müdürlüğü, posta, telgraf
ve telefon müdürlüğü, inhisarlar
umum müdürlüğü, Devlet Demir-
yolları umum müdürlüğü bütçeleri
müzakere ve kabul olunmuştur.

Beden terbiyesi bütçesinden ev-
vel bu idarenin Başvekâletten ayrı-
larak Maarif Vekâletine bağlan-
ması hakkındaki lâyiha müzakere
ve kabul olundu. Mütakiben büt-
çenin müzakeresine geçildi.

Osman Şevki Uludağ (Konya) —
Beden terbiyesi teşkilâtının Maarif
Vekâletine bağlanması çok ye-
rinde olduğunu, fakat bu teşkilâ-
tın baştan başa islahâ muhtaç bu-
lunduğunu söyledi.

Necmeddin Sahir, memleketin
uzak köşelerindeki spor hareketle-
rine yardım edilmesini istedi. Ab-
idin Daver (İstanbul) Beden terbi-
yesi teşkilâtının bir program dal-
resinde çalışmadığını, memlekette

sporun inkişafına faydalı olamadı-
ğını ve bu teşkilâtın bu işe vakıf
olmayanlar tarafından idare edil-
diğini söyledi.

Osman Şevki Uludağ, bu idare-
nin teşekkülü zamanındanberi bu-
güne kadar aldığı tahsisat nisben-
tinde vazifesini yapmadığını, ku-
lûplerle bu müdürlük arasında
daimî çekişmeler vuku bulunduğunu
anlatarak Maarif Vekâletinden ye-
ni ve müsmir bir şekil vermesini ist-
temiş ve bu işin mütehassıs işi ol-
duğunu söylemiştir.

İbrahim, bu idarenin bol bol
masraf yapmaktan çekinmediğini,
meselâ bir propaganda için 27 bin
küsur lira tahsisat konmuş oldu-
ğunu, bunun belki 5 bin lirasının
bile hakikî işe tahsis edilmiş ol-
duğunu söylemiş ve spor faaliye-
ti için bütçeye konan 211 bin liranın
nereye sarfedileceğini sormuş,
futbolden evvel hakikî beden terbi-
yesinin lüzumunu belirtmiş ve:
"Spor kulûplerine, futbolcılara
yardım etmek sporu baltalamak

(Devamı sahife 2 sütun 3 de)

Yeni mebuslar

**Cumhuriyet Halk Partisi,
namzedlerini ilân etti**

Ankara 29 (A.A.) — Açık olan an-
kara mebusluğuna emekli General Ni-
hat Anilmiş, Bursa mebusluğuna C. H.
P. genel sekreterlik başkâtibi Dr. Talât
Simer, İzmir mebusluğuna İzmir C. H.
P. vilâyet idare heyeti reis vekili Dr.
Hüseyin Hüki Cura, Kars mebusluğuna
Maarif vekâleti teftiş heyeti reisli
Cevat Dursunoğlu, Kastamonu mebus-
luğuna Profesör Hayrullah Diker, Ko-
caeli mebusluğuna İstanbul vilâyeti dal-
mî encümen azasından Suphi Artel, Kü-

tahya mebusluğuna Emekli General
Asır Atı, Seyhan mebusluğuna Maarif
Vekâleti talim terbiye heyeti azasından
Ahmet Kutsal Tecer, ve Zonguldak me-
busluğuna da Siyasal Bilgiler okulu mü-
dürü Prof. Mehmet Emin Erişirgil parti
namzedi olarak seçilmişlerdir.

Sayın İkinci müntehiplere bildirir ve
ilân ederim.

C. H. P. Genel Başkan Vekili
Başvekil
Dr. Refik Saydam

Admira takımı bu sabah geldi



Bu sabah gelen Admira takımı futbolcuları Sirkeci garında
(Yazısı İkinci sahilimizde)

De Gaulle'ün geceki nutku

**Fransız milletini müste-
ville karşı ayaklanmağa
davet etti**

Londra 30 (A.A.) — B.B.C.; Gene-
ral de Gaulle dün akşam radyoda
Fransız halkını ayaklanmağa davet
eden bir nutuk söylemiş ve demiştir
ki:

— Fransız milletinin müsteville
hücum etmek hususundaki kararın-
dan asla şüphem yoktur. Fakat Vichy
hükûmeti buna mâni olmaktadır.
Vichy adamları İktidarda bulundukça
millî bir hareket olamaz.

Fakat İtalya, Fransa'ya hücum eder-
se münferit hâdiseler olabilir. Çünkü
Fransızlar, İtalyanlara karşı hem kin

Parasız gelinlik kumaş verilecek

**Nikâh kâğıdı ile Çocuk
Esirgeme kurumuna
müracaat ediniz**

Ankara 29 (A.A.) — Çocuk Esirge-
me Kurumu umumî merkezinden bil-
dirilmiştir:

Kurum umumî merkez, kızlar için
edilecek evlenecek ve gelinliği tedarik
edemeyecek vaziyette olan kızlara pa-
rasız gelinlik ipeklî kumaş verecektir.
Nikâh kâğıdı ile kuruma müracaat e-
dilmelî kâfidir.

besliyorlar, hem de onlardan nefret
ediyorlar. İlk hareket, Parisi ele ge-
çirmek olmalıdır.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Libya'da tank dövüşmesi henüz neti- celenmedi

**Londraya göre umumî
vaziyet memnuniyet
vericidir. Hava üstünlüğü
İngilizlerdedir**

Londra 30 (A.A.) — B.B.C.; Libya'da
gelen en son haberlere göre baş-
lıca muharebe Tobruğun 55 kilomet-
re cenubu garbisinde çöl yollarının
kavuşak bölgesinde cereyan etmek-
tedir.

Resmî raporlara göre umumî vaz-
iyet, memnuniyet verici telâkki edil-
mekte ve mühyer taarruz plânının ger-
çekleşmediği zannedilmektedir.

Düşmanın vardığı en ileri bölge
Edduba ile Sidi Razak'tır. Burada
tardedilen düşman tankları esas kola
İltihak etmek için geri dönmüşlerdir.

Düşmanın esas hedefi, Tobruk'tur.
Tobruk düşmanın cenubunda bir di-
kendir. Bir Alman zabiti: "27 mayısta
Tobruk'ta olacağız" demiştir. Fakat
düşmanın Tobruğa varması için İngi-
liz zırhlı kuvvetlerini imha etmesi lâ-
zımdır. Tobruk fevkalâde tahkim edil-
miştir. Bugün Tobruğun garnizonunu
Cenubi Afrika kuvvetleri teşkil edi-
yorlar. Gezalenden sahile kadar İngiliz
cephesi sarılsamıştır.

Hür Fransız kuvvetleri Birülha-
kimdeki hatlarımızı taarruz eden 70
düşman tankından 35 ini tahrîbeyle-
mişlerdir. Bu tanklar Arrute İtalyan
tümenine atıldı.

Hava kuvvetlerimiz büyük bir faa-
liyet göstermişler, kuvvetlerimizi ku-
vetle desteklenmişlerdir. Boston tay-
yarelerinden mükrekkep bir grup, 700
tank, nakliye vasıtasından mükrekkep
bir düşman koluna hücum etmiş, bir-
çok taat yakılmış veya devrilmiştir.

Daha garpta Timimi ve Martubada
düşman hava meydanları, Mesinadaki
araba vapuru iskelesi, Katanya tay-
yare meydanı ve Avgustadaki tesisler
bombalanmıştır.

Düşmanın hava faaliyeti az olmuş,
İngiliz hava üstünlüğünü bozmağa te-
şebbüs etmemişlerdir. Her iki taraf katı
muharebe için büyük yedek kuvvetleri
saklıyorlar.

Timesin harb muhabiri diyor ki:
"Tank muharebesinin neticesi henüz
belli değildir. Birçok hususat buna
bağlıdır. Düşman mühim hiç bir şey
başaramamıştır. Evveliden tahmin
edilmemiş pek az hâdiseler olmuştur.

Londra 30 (A.A.) — Libya'da Birül-
hakim'de cereyan eden büyük tank
muharebesine 250 tank iştirak etmiş-
tir. Şimdi muharebe Akromo'da ce-
reyan etmektedir. Hür Fransız kuvvet-
leri, Birülhakim'e karşı yapılan düş-
man taarruzlarını püskürterek 35
İtalyan tankı tahrîbetmiştir.

Almanlar Briansk'ta mühim yerler ele geçirdiler

**Doneç'te Rusların elinde
elinde kalan son köprü
başını almak için
muharebe oluyor**

Vichy 30 (A.A.) — O.F.İ.: Mareşal
Von Bock'un İzum - Barvenko keş-
miş çember içine alınmış olan Rus
kuvvetlerinin cenahı üzerindeki şid-
detli baskısı devam ediyor. Rus kuv-
vetleri, kurtulmak için Doneç nehri
üzerinde Gozaruska'daki köprü ba-
şına doğru geçit açmağa beyhude yere
uğraşıyorlar. Fakat bir Alman
kolu, Doneç'e varmış ve bu köprü başı-
na 10 kilometre yaklaşmıştır.

Alman genel kurmayı, Briansk
cephesinde geniş ölçüde bir harekete
başlamış ve mühim birçok mevziler
ele geçirmişlerdir.

Londra 30 (A.A.) — B.B.C.; Har-
kofta başlıca muharebe İzum bölge-
sinde cereyan etmektedir. Ruslar,
düşman hücumlarını püskürtmüşler-
dir.

Harkofun şarkındaki çarpışmalar
mevzî mahiyettedir.
Dün gece yarısı Moskovada neşredil-
en resmî Rus tebliği, düşman hücum-
larının tardedildiğinden bahsetmek-
te ve muharebe hakkında pek az ma-
lûmat vermektedir. Bununla beraber
dün gece Moskova radyosu şu malû-
matı vermiştir:

Tanklarla desteklenen düşman pl-
yadesi hatlarımızı beyhude yere yar-
mağa uğraşır. Düşman nehri geç-
mek için birçok hücumlar yapmıştır.
Fakat en mühim geçit yerle mücavir
mevziler elimizdedir.

Moskova radyosunun zikrettiği ne-
hrin Doneç olduğu zannedilmektedir.
Rusların Doneç'üzerinde en az mü-
him bir köprü başını ellerinde tutma-
ları muhtemeldir. Köprü başını ele
geçirmeğe teşebbüs eden Almanlar
1400 ölü zayıf vermişlerdir.

Harkofun ötüdeki harekât mevzî
mahiyettedir. Ruslar, burada bir köy
ile 21 blok havz ısgal etmişlerdir.

Barenk denizinde 12.000 tonluk bir
düşman nakliyesiyle bir balıkçı gemisi
batırılmıştır. Çarşamba ve perşembe
günleri Ruslar 113 düşman tayyaresi-
ni tahrîbeylemişler, kendileri 21 tay-
yare kaybetmişlerdir.

Sivastopolu bombardıman eden Al-
man tayyarelerinden 15 i düşürmüş-
tür.

Brezilya da Mihvere harb ilân edecek mi?

Rio de Janeiro 29 (A.A.) — Brezili-
yanın Uruguay Büyük Elçisi M. Lu-
zardo, 7 Brezilya gemisinin torpillen-
mesinin, Brezilyanın kendini Mihver
devletlerle harb halinde sayması için
kâfi olduğunu söylemiştir.



— Her gün fiat listesi neşretmekten vazgeçilmiş.
— Vah vah!.. Gazetelerde eğlenceli bir yazı okumaktan mahrum
kaldık desenef..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harb tebliğleri

Sovyet tebliği

Moskova 29 (A.A.) — Sovyet ögle tebliği: 28 Mayıs gecesi İyım - Barvenkovo istikametinde düşmanın tank ve piyadesine karşı etkin muharebeler ettik. Cephenin diğer kesimlerinde kaydedilecek ehemmiyetli bir şey olmamıştır.

İtalyan tebliği

Roma 29 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 728 numaralı tebliği: 26 Mayıs günü öğleden sonra İtalyan ve Alman kuvvetleri Marmarık cephesinde karşılarında bulunan düşman teşküllerine taarruz etmişlerdir. Muharebe 27 mayıstanberi şiddetle Mihver kitalarının lehinde olarak devam etmektedir. Esir adedi çok ve ganimet miktarı büyüktür. Hava kuvvetleri büyük teşküllerle durmadan kara hareketlerini desteklemektedir.

Hava duelloları esnasında Alman avcıları 7 tayyare düşürmüşlerdir. Dün gece İngiliz tayyareleri Katarina civarına kırıcı bombalar atmışlardır. Hasarat mühim değildir. Sivil ahaliden ölen yoktur. Hava bataryaları bir tayyare düşürmüşlerdir.

Hindistan hududunda

Japonların hazırlıkları na dair haber yok

Yeni Delhi 29 (A.A.) — Askerî sözcü şu demekte bulunmuştur: Birmanya - Hindistan hudut çevresinde iddia edilen Japon hazırlıkları ve düşman öneilerinin Sittagong doğusunda manevralar yaptığı katien doğru değildir. Fakat birkaç Japon idaresindeki Birmanya - Siyam cephelerinin Arkanhan eyaletinin şimalinde tehdit hareketlerinde bulunduğu doğrudur.

Yeni Delhi 29 (A.A.) — Birmanya hududundan dönen General Wavell, Birmanya'ya gönderilen kuvvetlerin beşte dördünün geri geldiklerini söylemiş. Hindistana karşı tehdidin devamı olarak belirdiğini, fakat Japonları hareket noktalarına kadar geri sürece bir karşılık taarruzun daha şimdiden düşünülmekte bulunduğunu ilâve etmiştir.

Fabrika ve matbaalar

941 yılına ait kazanç vergisi

Ankara 29 (Telefonla) — Kazanç vergisi kanununa eklenen kanunun beşinci maddesi mübalece fabrika ve matbaalarda 941 mali yılına ait asgari vergi nispetleri Heyet-i Vekâilin tasdikine ihtiran etmiştir. Buna göre tevkifi sanayi kanunu ile birinci sınıf sayılan müesseseler maktu vergisi 100 lira mütehavvil vergisi 3, nisbi vergisi yüzde beş, ikinci sınıf müesseseler maktu vergisi 90, mütehavvil vergisi 2,70, nisbi vergisi yüzde 4,5, üçüncü sınıf müesseseler maktu vergisi 80, mütehavvil vergisi 2,40, nisbi vergisi yüzde 4,00, dördüncü sınıf müesseseler maktu vergisi 70, mütehavvil vergisi 2,10 nisbi vergisi yüzde 3,50, dördüncü sınıftan aşağı olanlar maktu vergisi 60 mütehavvil vergisi 1,80 nisbi vergisi yüzde 3,00 olarak tesbit edilmiştir.

Bakırköy trenleri geç geliyor

Sabahları saat 6.35 te Bakırköyden kalkan tren birkaç gündenberi, on dakika teahhürle Sirkeci'ye gelmektedir. Bu gecikme posta treninin Sirkeci'ye manevra yapmasından ileri gelmektedir. Bu trenin yolcularını erken işleri başında bulmak mecburiyetinde bulunan işçiler, küçük memur ve esnaf teşkil ediyor. Bunların işleri ekseriyetle uzak yerlerdedir. Tramvay, vapur gibi başka nakil vasıtalarıyla de seyahat etmek mecburiyetindedirler. Şimendifer işletmesi, bu gecikmeye mâni olacak tedbirleri bir an evvel başvurmak lâzımdır.

Zahire mubayaası

Ankara 29 (Telefonla) — Ticaret Vekâleti ile zahire tacierleri arasında yapılan temaslara bitmiştir. Zahire mubayaasında tacierlerin yardımlarından istifade edilecektir.

Çindeki muharebeler

Çungking 29 (A.A.) — Perşembe akşamı negredilen Çin tebliği, Japonların zehirli bomba ve obüs mermisi kullandıklarını bildirmektedir. Kihava ve Çekiyang şehirleri halen Japonlar tarafından kuşatılmış bulunmaktadır. İki bu iki şehrin alındığı hakkında Japon kaynaklarından çıkan haberleri teyid edecek mahiyette Çungking'de malumat mevcut değildir.

Fransız İtalyan gerginliği

Almanya acele bir karar verilmesine mâni olmağa çalışıyormuş

Ankara 29 (Radyo gazetesi) — Fransa-İtalya münasebetleri günün en mühim hâdisesi olmakta devam ediyor. Son günlerde bu iki memlekette görülen bazı hareketler siyasî münasebetlerin buhran geçirmekte olduğunu göstermektedir. İtalya, Fransa üzerindeki isteklerini ileri sürüyorsa da Almanyanın bu işteki rolü belli olmuyor. Amerika radyoları Almanlarla İtalyanların beraberce hareket edeceklerini iddia ediyorlar. Boston radyosu diyor ki:

«Hitlerin Mussoliniyi bir âlet olarak kullandığı muhakkaktır. Yeni bir realist kabine kurulmazsa Fransa daima bu mevkiide kalacaktır.

Bazı Amerikan mahfilleri de Fransa meselesi üzerinde İtalya ile Almanya arasında anlaşmazlık olduğunu iddia etmektedirler. İtalya isteklerini ileri sürmekte ne derece ileri varacaktır? Fransız milletinin bu yüzden harbi göze aldığı, Vichi'nin sert bir tavır takındığı görülmüyor.

Bern 29 (A.A.) — Tribune de Geneve gazetesi yazıyor: Fransız-İtalyan ihtilâfı karşısında Almanya nihai kararlar verilmesine mâni olmak için her caley baş vurmaktadır. Fakat bir hal şekli bulmak azureti vardır. Çünkü bu işler ne kadar sürücümeye kalırsa Almanyanın başına gecmeyi ümit ettiği Avrupa işbirliğinde anlaşamamaları o nisbette artacaktır.

Londra'da bir toplantı

Londra Büyük Elçimiz denizası cemiyyetinin tertibettiği toplantıda bulundu

Londra 29 (A.A.) — Türkiye Büyük elçisi B. Rauf Orbay, denizası cemiyyeti tarafından askerler şerefine tertip edilen hafatlık toplantıda Hintli askerlerden mürekkep bir gruba kendi dillerle hitap ederek samimî tebrikte bulunmuştur. Hintliler kendiliklerinden bir ihtiram kıtası teşkil etmişlerdir. Başka davetliler arasında 1920 - 1924 te Türkiye'de İngiliz büyük elçisi olan M. Rumbold'un karısı ile Ledi Goschen, Ledi Willington ve Sir Hugh Gurney de bulunuyordu.

Büyük Elçi, İngiliz radyosunun hafatlık sualleri verdiği cevapları dinlemiştir. Bu neşriyat, bu sefer cemiyyetin büyük salonunda yapılmıyordu. «Türkiye Büyük Elçisinin değerli misafirleri olarak aramızda bulunduğunu her halde bildirmeyeceğim, değil mi?» diye soran spikere Büyük Elçi derhal «Bilakis, memnun olurum» cevabını vermiştir.

Bundan baş Büyük Elçi İngiliz kuvvetlerine mensup davetlilerin gınları söylemiştir: «İmparatorluğun bütün kısımlarına mensup Britanyalı askerlerle görüşmüş olmaktan dolayı çok bahtıyım».

Büyük davtillerin de iştirak ettiği sualler ve cevapların neşrinde hazır bulunmuş, çeşitli fikir eğlencelerini takip etmiştir.

Amerika tahtelbahrinin batırdığı Japon gemileri

Vaşington 30 (A.A.) — Bahriye Nezaretinin tebliğine göre aşağıdaki düşman gemileri ya batırılmış veya ağır hasara uğratılmıştır. Büyük bir muayin gemi batırılmış, orta büyüklükte bir silep ağır hasara uğratılmış ve belki de batmış, ağır bir kruvazör de torpilleştirilmiştir. Bu zayılat, evvelki tebliğde bildirilmemiştir. Mercan denizindeki zayılatla da alakadar değildir.

Heidrich'e yapılan suikast etrafında

Londra 30 (A.A.) — B.B.C.: Heidrich'e karşı yapılan suikastda mukabelebilmiş olmak üzere Almanlar beş kadın olmak üzere 10 Çek'i idam etmişlerdir. 100 kişi de tevkif edilmiştir. Meykufalar arasında Hacha hükümetine mensup yüksek birçok memurlar, profesörler vardır. Heidrich'e suikastla yapılan yakalanmadığı takdirde idam edilmek üzere 200 kişi rehine olarak tutulmaktadır. Heidrich'in şahsi vaziyeti, zâhiren ağır görünmektedir.

HARB DURUMU

Doğu'da büyük Alman taarruzu başlıyor

Alman kuvvetleri Moskova'nın cenubunda taarruza geçtiler ve Rus cephesini yardılar — Libya'da şiddetli muharebeler devam ediyor

Doğu cephesi:

Alman kuvvetleri, Mareşal Timoçenko'nun kumandası altındaki Rus ordularının Harkof muntakasında yaptığı taarruzu bir karşı taarruza durdurduktan ve 3 Rus okusunun çember içine alıktan sonra cephenin merkez kesiminde de taarruza geçmiştir. Taarruz Briansk muntakasında yapılmıştır. Alman tebliği burada Rus cephesinin yarıldığını, mühim Rus kuvvetlerinin çember içine alındığını bildirmektedir.

Briansk Moskovanın cenup batısındadır. Geçen kıs bu bölgede şiddetli muhareberle olmuştur. Taarruz gelecek ve gödik genişletilecek olursa Almanların Jelez ve Tula şehirleri istikametinde ilerlemeğe çalışacakları tahmin edilebilir. Mamafih bu taarruzun mühim Sovyet kitalarını bu muntakada tutarak bunların cenuba gitmelerine mâni olmak maksadıyla yapılmış olması muhtemeldir.

Alman tebliği Alman kitalarının cephenin şimal kısmında da taarruza bulunduklarını ve arazi kazandıklarını bildiriyor. Bu haberlerden Almanların bütün cephe boyunca hareket geçtikleri ve düşmanı yoklamağa başladıkları anlaşılmaktadır. Henüz asıl taarruz istikameti hakkında tahminde bulunmak kabil olmamakla beraber Doğu'da büyük Alman ta-

arruzunun başladığı söylenebilir.

Alman tebliği Harkof'un cenubunda çember içine alınmış olan Rus kuvvetlerinin temizlenmesi için fasilasız devam ettiğini, alınan esir miktarla ganimetlerin her dakika arttığını bildirmektedir.

Sovyet tebliğleri artık taarruz hareketinden bahsetmiyor. Dün gelen tebliğler sadece Sovyet kitalarının Harkof'un cenubunda Alman taarruzuna karşı koyduğunu bildirmektedir.

Libya'da:

Libyada Mihver kuvvetleri büyük ölçüde taarruza geçmiştir. Alman tebliği taarruzun 26 mayısta başladığını ve büyük bir muharebenin devam etmekte olduğunu bildiriyor. Muharebe başlıca zırhlı kuvvetler arasında oluyor. Muharebe sahası Tobruk'un 100 kilometre cenubundadır. İki taraf da büyük inatla harbetmektedir. Mihverin başlıca hedefinin Tobruk'u ele geçirmek olduğu anlaşılmaktadır.

Uzak Doğu'da:

Birmanyada yeni bir şey yoktur. Çinde Japon kuvvetlerinin ileri hareketi yavaşlamıştır. Çin kuvvetlerinin Çekiyang'da şiddetli bir mukavemet gösterdikleri bildiriliyor.

Avustralya muntakasında hava akınlarından başka mühim hâdiseler yoktur.

Mülhak bütçelerin müzakeresi bitti

(Baş taraf: 1 inci sahifede)

demektir. Maarif Vekili bu işle doğrudan doğruya alakadar olarak bu idarede lazım gelen tadilatı yapınlar» demiştir.

Fazıl Ahmet Aykaç, müzakerelele hasıl olan havanın yanlış anlaşılmasında için Meclisin spor aleyhinde değil, sporu düzeltmek lehinde olduğunu tebarüz ettirdi.

Maarif Vekilinin cevabı

Maarif Vekili Hasan Ali Yücel, tenkitleri dinlediğini, Vekâletin beden terbiyesi etrafında esaslı tedbirler yapmış olduğunu, diğer memleketlerin beden terbiyesi teşkilâtı hakkında da Vekâletin malûmatı bulunduğunu, beden terbiyesinin terbiye davasının belkemiğini teşkil ettiğini, tenkitlere şimdiki cevap veremeyeceğini ve tedbirler yapıldıktan sonra lazım gelen tedbirleri alacağını söylemiş ve bir suale cevaben de Vekâlete bağlanan bu teşkilâtın bugünkü kadrosunu olduğu gibi bırakıp bırakmayacağı hakkında da şimdiden bir şey söylemeyeceğini bildirmiştir.

Posta ve Telgraf bütçesi

Posta, telgraf ve telefon umum müdürlüğü bütçesinin müzakeresinde Emin Aslan, posta ve telgraf işlerinin daha muntazam ve modern bir şekle konulmasını söylemiş. Sinan Tekkelioğlu Milli mücadele ve inkişaf çok fedakârlık göstermiş olan bu memurların mağduriyetlerine son verilmesini istemiş, 20 senedenberi 20 lira ile çalışan biçarelerin mevcut olduğunu ve bunların korunmasını Vekilden rica etmiştir.

Ziya Gövhür, aynı kanaat ve temeniyeye iştirak etmiş, posta ve telgraf memurlarına da birer taviz bedeli verilmesini ve modern, üçer odalı, hem posta idaresi ve hem de posta memurunun ikametine mahsus ufak nüme binalar yapılmasını istemiştir. Galip (Konya), köylünün kitap ve mecmuaların mahrum olduğunu, posta idaresinin kitap ve mecmuaları köylere kadar sevkederek bedelle satmasını istemiştir.

Münakalat Vekilinin cevabı

Münakalat Vekili Amiral Fahri Engin, telgraf ve telefon muhaberatında

gecikmelerin doğru olduğunu, son zamanlarda gerek ordu ve gerek halk muhaberatının fazılashtığını, bir çok mübalece memurlarına da askere gitmiş olduğunu, şehirler arası muhabere hatlarının takviyesi için bir mukavele yapıldığını, malzeme geldiçe villayelerde otomatik telefon tesisatı yapılacağını, yeni memurları yetiştirmek için 9 vilâyette kurs açıldığını, posta ve telgraf memurları maaşlarında küçük bir salâh temini için bir lâihya hazırlandığını ve yakında Meclise verileceğini, köylere kadar kitap ve mecmua götürmek teklifini de nazari dikkate almağa çalışacağını, bazı nahiye merkezlerindeki posta idarelerinin memursuzluk yüzünden kapatılması tasavvur edilirken bir kısım memurların tecili dolayısıyla bundan vazgeçildiğini bildirmiştir.

İnhisarlar bütçesi

Çay ve kahvenin inhisara alınması dolayısıyla kadronun, takviyesi hakkındaki lâihya kabul edilmiştir. Bundan sonra inhisarlar bütçesine geçilmiş ve Necmettin Sahr, bu sene bazı vilâyelerde bilhassa Şarkta tuz fıkdanı görüldüğünü söylemiş, tuzun, hayvanlar için de lüzumu üzerinde durmuştur. Kasım Gülek inhisar mamulâtına bundan sonra zam yapılsa satışın azalacağını, 4 milyon kilo arpanın bu zamanda bira imaline tahsisli doğru olmadığını söylemiş. Şekerin pahalı olduğu bu zamanda inhisarın pekmez yaparlar fakir halka işçiler içinde satmasını istemiştir.

İnhisarlar Vekili cevap vererek tuz istihsalının ihtiyaca kâfi olduğunu, ancak nakil vesaitinin kıtlığından müstakil cektiklerini, bunun bertaraf edilmesi için tedbirler alındığını, iddia edildiği gibi şarap ve biranın kalitesinin düşmüş olmadığını, biranın bazan uzunca müddet bayiler elinde kaldığı için bozulduğunu, kolonya yapmak için bir nevi Türk esansı vücade getirilmesine çalışıldığını, inhisar maddelerine yeni bir zammın asla bahis mevzuu olmadığını, bu sene 8 milyon litre bira imal edileceğini bunun 1 milyon 300 bin litre hasıl getireceğini, hububat fıkdanı had bir şekil alsın bir kısım arpanın birada istihlakından sarfınazar edilebileceğini, idare esasen mahmûl bir halde bulunduğunu ayrıca pekmez gibi şeyler yapamıyacağını bildirmiştir.

Devlet Demiryolları

Devlet demiryollarının varidat ve in-

Libya'da tank muharebesi devam ediyor

Alman tebliği Müttefiklerin 26 mayısta taarruza geçtiklerini bildiriyor

Kahire 29 (A.A.) — Reuter ajanının muhabiri yazıyor: Evvelki sabah başlamış olan şiddetli tank muharebesi Tobruk'un 100 kilometre kadar cenubundaki Birelhasım'ın şimal doğusunda hâlâ devam ediyor. Bu ilk vuruşma sekizinci ordu kumandanı general Richie'ye, hiç bir endişe vermemiştir. Bu itibarla Almanların beklenen yerden hücum ettiklerini düşünmek doğru olur.

Hücum eden kuvvetler için doğuya yalnız iki yol vardı. Bunlardan biri Müttefik ileri mevzileri cephesini koruyan büyük mayın ağlarından geçmekte, öteki de bu ağların etrafından dolasmakta idi. Bu yılın başında ve gayet kısa bir zaman içinde yollara mayın döken erlerle konuşulmuş zaman, bir gece esnasında 10,000 mayın yerleştirilen bu erler hakkı olarak öğünüyorlardı. Bunlar yaptıkları işin Almanları her hangi bir hücumda ilk istikametten birine sevk etmek zorunda bırakacağını umuyorlardı ki bugün ümitleri gerçekleşmiş bulunuyor.

Belki de İngiliz tankları düşman taarruz uçaklarını tam gördükleri yerde bekliyorlardı. Müttefiklerin ilk hattaki mevzileri her yandan müdafaa edilen bir sıra yerler sistemine dayanmaktadır. Bununla beraber tankların bu yerlerin aralarından geçmesi mümkündür. Gazala ile Tobruk arasındaki arazi taslıktır. Bu arazi, bir çok müstahkem noktalarla tahkim edilmiş kuvvetli bir müdafaa mevzii teşkil etmektedir.

Kahire 29 (A.A.) — Orta şark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının 29 mayısta neşrettiği tebliğ:

Muharebe dün bütün gün devam etmiştir. Bir Birelhasım'ın şimali şarkisinde bulunan iki düşman kolundan biri 27 mayısta Eladem'e doğru ilerlemiş ise de muharebeden kaçınan küçük ileri unsurlar Eldud'a ve Sidi Rezak'a kadar ilerlemiş olmalarına rağmen hedefine varamamıştır. Bu unsurlar zırhlı kuvvetlerimiz tarafından geri püskürtülmüştür. Daha sonra küçük bir kol Akroma'nın 25 kilometre cenubundapitaka yollarının merkezi olan Knightsbridge civarında diğer kol ile birleşmiştir. Zırhlı kuvvetlerimiz o zaman düşmanın muhtelif kollarına taarruz etmişlerdir.

Düşmanın Eladem'in cenubunda yaptığı taarruz kuvvetlerimiz tarafından dağıtılmıştır.

Zırhlı birliklerimiz Eladem'in cenubunda düşmanın işe kollarına muvafakiyetli taarruzlar yapmışlardır.

İngiliz hava kuvvetleri düşmanın hava taarruzlarının yolunu kesmek ve taşıtlarını mühim hasarlara uğratmak suretiyle kara kuvvetlerimizi azami surette desteklemişlerdir.

Berlin 9, (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Brenauk'te Alman ve İtalyan kitaları 26 mayısta düşman mevzilerine karşı taarruza geçmişlerdir. O zamandanberi muharebe inatla devam etmektedir. Alman harp filosuna mensup bir himaye gemisi Libya sahili açığında topçu ateşi ile seri bir İngiliz botunu batırmıştır.

Alman koyu üzerinde dün gece münferit düşman yıpratma tayyareleri görülmüştür. Bahriye topçuları bunlardan birini düşürmüşlerdir.

Duatepe motörü

İstanbul'a geldi

Karadenizde bir taarruza uğrayarak yaralanan ve karaya oturan Duatepe motörü yuğrılmış ve dün İstanbul'a gelmiştir.

masraf bütçeleri 77 milyon 680 bin lira olarak tesbit edilmiştir. Geçen seneye göre yeni bütçe 17 milyon 270 bin lira fazladır.

Yeni bütçeye Devlet demiryollarına ait arazinin ekilmesi için tahsisat konduğu gibi toplu demiryolları işçilerine günde bir öğün yemek verilmesi için tahsisat ve Almanlarla yapılan son anlaşma mübaleceye getirilecek lokomotif vesair malzeme için de 7 milyon 731 bin lira tahsisat konulmuştur.

Bundan başka şebekenin normalin fevkinde teddit tahkim ve takviye işleri için 15 milyon liraya kadar tahakkütlere girilmek ve sarıfat yap-mak salâhiyeti istenmektedir. Bu suretle 195 kilometrelik bir kısım ve muhtelif yerlerdeki makasların tecdidine ve her gün daha fazla hissedilen ihtiyacılara cevap vermek üzere muhtelif tamamlayıcı tesisat ve in-saat yapılacaktır.

Parti gurupunda

Hariciye Vekilinin izahatı tasvibolundu

Ankara 29 (A.A.) — C.H.P. Meclis gurupu umumî heyeti bugün «29/5/1942» saat 11 de reils vekili Trabzon mebusu B. Hasan Saka'nın reisliğinde toplandı:

Celsenin açılmasını ve geçen toplantıya ait zabıt hülâsasının okunmasını müteakip kürsüye gelen Hariciye Vekili B. Şükrü Saracoğlu, son izahatındanberi geçen günlerin içinde memleketimizi ilgilendiren siyasî hâdiseler hakkında beyanatta bulunmuş ve bu mevzularda temas eden suallere cevap verdikten sonra izahatı umumî heyetçe tasvip olunarak saat 12,10 da toplantıya son verilmiştir.

Gayri meşru birleşmeler

Nesebi gayri sahih çocuklar hakkında kanun lâihyası hazırlanacak

Ankara 29 (Telefonla) — Adliye Vekâleti, gayrimişru birleşmelerden hasıl olan nesebi gayri sahih çocukların vaziyeti hakkında valilerin mütalâalarını sormuştur. Gelen mütalâalar tasnif edilmiş ve gayrimişru birleşmelere mâni olmak için teklif edilen çareler hukuk bakımından incelenerek bir rapor hazırlanmıştır.

Bu rapor teklis edilerek, hukuk, tıp ve edebiyat profesörlerine, hukukçulara ve Vekâletlere gönderilerek alınacak mütalâalara göre bir kanun lâihyası hazırlanacaktır.

Admira takımı bu sabah geldi

Şehrimizde üç maç yapacak olan Alman Admira takımı bu sabah 7.10 treniyle şehrimize gelmiştir. Sirkeci garında merasimle karşılanmış, beden terbiyesi bölgesi, Fenerbahçe, Gala tasaray ve Beşiktaş kulüpleri namına mükellef buketler verilmiştir.

Admira maçları

Tertip heyetinin tebliği

Şehrimize üç maç yapmak üzere gelecek Admira Alman takımı aşağıda tesbit edildiği tarihlerde maçlarını yapacaktır.

Birinci maç: 31 mayıs pazar günü saat 18 de Fenerbahçe stadında Admira - Fenerbahçe ile, saat 16 da Galatasaray - Fenerbahçe B takımları (Kupa maçı),

İkinci maç: 3 haziran çarşamba günü saat 18 de Beşiktaş Şeref stadında Admira - Beşiktaş ile,

Üçüncü maç: 7 haziran pazar günü saat 18 de Beşiktaş Şeref stadında Admira - Galatasaray ile,

Biletler: Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş kulüpleri, İpek sineması, Tünelde Kalis Alman Kitaphanesi, Kadıköy Merkez eczanesinde satılmaktadır.

İş mükellefiyeti

Komür istihsal ile alâkalı iki kararname çıkıyor

Ankara 29 (Radyo gazetesi) — Yürüm, kömür istihsalı ile ilgili iki koordinasyon kararı çıkacaktır. Bunlar - dan biri Ereğli kömür havzasında, diğeri de Etibank grup linyitleri tarafından işletilen Soma ve Tavşanlı'da ücretli iş mükellefiyeti tatbiki hakkındadır. Ücretler de normaldir.

Türk Hava Kurultayı 5 haziranda açılacak

Ankara 29 (Telefonla) — Türk Hava Kurumu Kurultayı 5 haziranda Ankara Halkevinde Başvekilimizin bizzat nutukla açılacaktır. Kurultay 4 gün devam edecek, 7 haziranda kurumun, Etilmesuttaki tesisatı görülecek, talebenin yaptığı modern tayyareler uçurulacak, kurumun tayyare fabrikasında yapılan ilk tayyare uçacaktır.

Edirne Cezaevinde dokumacılık kursu

Edirne (Akşam) — Şehrimiz ceza evinde bir dokumacılık kursu açılmıştır. İktisat Vekâletinin dokumacı öğretmeni İbrahim Kacer bu kursa iştirak edenlere tezgâhlar hakkında ders vermekte ve kendilerini çalıştırmaktadır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Sigara ateşile tutuşan
tütün tablası!

Sigara tablaları kırılmış. Yenisini almak lazım geldi. Çarşı pazar do-laştım. Ekser dükkânlarda pek kârî kadim, Nuhu nebi zamanından kal-ma şeyler var. Bunun da sebebi âşî-kâr: Fabrikasyon durmuş, eski sto-kar tükenmiş. Ancak kimsenin rağ-bet etmiyeceği zevksiz modeller cam-mekânları çirkinleştiriyor.

Halbuki sigara tablası, bir muhar-rir için ve umumiyetle kafasile çı-ğarlar için ne mühim bir yardımcı-dır.

Garip görünen bu iddiamı anlata-yım:

Bazan insanın düşünce silsilesi, köprü başına gelmiş bir inatçı katır gibi durur. Yoluna devam ettir-menin en klasik çaresi, bir nefes si-gara çekmektir. İşte o zaman, hâmi-le kadınların kaidesi burada da cari olur: Hani derler ki, anne nereye, neye, kime bakarsa çocuğu da ona benzemiş. Garip efsanedir. Fakat demizdeki çağın o doğurma anın-da seyredeceği manzara, ilhamına müessirdir derlerse inanırım. Haki-katen de, kirec bir duvara bakarak hayalata dalmakla Bursanın yeşillik deriyasına ve Marmaranın yelkenler-le bezenmiş denizine gözlerini kay-tırmanın netice üzerinde elbet farkı olacaktır, vardır.

Aynı fark, sigara tablasının renk-lelerinden, biçiminden de doğabilir. Çünkü ona, tahassüsünü üyandır-mağa çalıştığınız en kritik anda ba-kıyorsunuz. Fanteziliğine kail ol-madığınız bu müşahade demeslek arkadaşlarımıza daima bahsederi-miz. Böylelikle onlara, güzel tablaların fabri reklâmcılığını yapmış olurum.

Böyle bir karpise yakalandığım için, çirkin tablaları elim varamdım. Birçok vitrinlerde, tezgâh came-kânlarında, halitalardan yapılmış, modern hatlı ve mantıklı biçimli ta-balalar serisine rasladım. Bunlar, renk-leri itibarile de çeşit çeşitti. Beğen beğendiğimi al.

«— Demek darlığa ve rakipleri-nin iflâsına rağmen, hala yapma de-vam eden bir fabrika...» diye dü-şündüm.

Tablayı aldım. Hem de, emsaline kıyasla ucuz bularak. «Aferin müte-şebbisine...» diye geldim.

Vakitsi ki eve geldim. Bir sigara yakıp içine bıraktım. Azıcık dalmı-şım. Bir yün kokuşile kendime ge-ldim. Aman acaba üstüm mü yan-ıyor, halı mı?... Hayır; masa örtüsü dumanlar saçıyor... Fakat tutuşma-sının sebebi sigaranın kenara düş-mesi değil. Tablayı delerek altından örtüyü yakması.

Temin ederim ki, mübalâğam yoktur. Yeni tabla, ilk kullanışta bu neticeyi verdi.

Şurası şaşılacak şey: Seri halinde yapılan, ekser mağazalarda satılan bu mal, imalcisi ve taciri tarafından bir defa olsun tecrübe edilmemiş midir? Edilmemesine imkân var mı-dır? Öyleyse: «Adam sen de! Her-kes kadar der al. Buz da o zama-na kadar yükümüztü tutarız!» düşün-cesi hâkim.

Vurgunculuğun en kötüsü budur kanaatindeyim: Lüks ambalajlı bir sürü incir ki, ortasından isportu malı kurtulı meyvalar çıkıyor. Bir kadın terliği ki, balo kotiyonu kadar da-yanmıyor. Pırl pırl bir tirbuşon ki bir şişe dahi acmaksızın çarpılıyor.

Bu misaller üzerinde vakitle ayır-ıy durmuyorum. Ve nihayet böyle sigara tablaları... ilh...

Piyasamız, bu tarz sahte ersatz mallarla doluyor. Sanırım, yapılsak kontrol bilhassa bunlar üzerinde toplanmalı.

İmal gayesindeki vazifeyi görmü-yen malların yepcileri sahtekar ve hırsız gibi yakalanmalı.

(Va - Nü)

★ Ticaret odası idare heyeti dün toplanarak bakaliyat tacirlerinden üç kişiliks bir heyet seçmiştir. Diğer vîliyetlerden ve bakaliyat birliğin-den seçilen heyetlerden bu heyet, bir hazırlanarak Ankara'da bulunacaklardır.

ŞEHİR HABERLERİ

Terkos suyu

Dün de bazı semt-
lerde su yoktu

Kâğıthanede ana borunun patla-ması yüzünden üç gündür İstanbul ciyetinde terkos suyu yoktu. Dün tamir bitmiş, öğleden sonra su veril-miştir. Fakat buna rağmen dün ak-şam Aksaray, Laleli civarında su yok-tu. Birçok okuyucularımız telefonla matbaamıza başvurmuşlar, şikâyet et-mişlerdir.

Sular idaresinden bunun sebeblri sorduk; su malûmatı aldık: «Bugün öğ-le den sonra her tarafa su verilmiştir. Aksaray da suyun gitmiş olması lâ-zımdır. Oraya gitmek üzere suyun yukarı çıkıp dağılması lazım geldi-ğinden beklî bir parça zaman geç-ecektir. Herhalde çok beklenmeyecek-tir.»

Yangında
eşya çalanlar

Polis 4 kişiyi yakaladı

Geçenlerde Beşiktaşta 8 evin ve on dört dükkânın yanması ile neticele-nen yangın esnasında kalabalık ara-sına karışarak Sabrinin evinden bak-ır takımları vesaire çalan Kemal adında 12 yaşında bir çocuk yakalan-mıştır.

Kemal ve Şükriye adlarında bir ka-rı kocanın da yangın esnasında muh-telif evlerden halı, yatak takımı ve diğer ev eşyası, giyimlikleri, bu eşyayı satmak üzere Şaziye adında bir ka-dında başka bir yere gönderdikleri an-lanmıştır.

Zabitanın müdahaleleri üzerine üçü de yakalanmıştır.

Nahiye dağıtma birlikleri
kuruldu

Her nahiye, nahiye dağıtma bir-likleri kurulduğu malûmdur. Şehri-mizde ayrıca bir de bakkal merkez birliği kurulacaktır. Bu birliğin idare heyetini, nahiye teşkilatı dağıtma bir-liklerinin reisleri teşkil edecekler.

Mütekaitlerle yetimleri 3
aylık maaşları veriliyor

Mütekaitlerle yetimlerin üç aylık maaşlarının verilmesine 3 haziran çarşamba gününden itibaren başlan-a-caktır. Maaş tevzîl 9 haziran salı gün-ü akşamı bitecektir.

Günlük Borsa

İstanbul Borsasında 29/5/42 Fiatleri
% 7,5 933 Türk borcu I, II, III 23,75
(Kupon kesik)

» 5 1933 İkramiyeli 21,20
» 5 1933 İkramiyeli Ergani 22,90
» 7 1934 Sivas-Erzurum I 19,75
» 1934 Sivas - Erzurum I 19,85
» 1941 Demiryolu istikrazı 19,85
» » » » 19,40
» » » » II 52,—
A. Demiryolu tahvil I-II 52,—
A. Demiryolu tahvil III 51,50
A. Demiryolu müessil senet 168,50
T. C. Merkez Bankası 15,—
T. İş bankası nama muharres 15,—
T. İş bankası (hamile alt) 15,50
T. İş bankası müessil his. 200,—
A. Demiryolları şirketi (% 60) 30,—
A. Demiryolları şirketi (% 100) 48,—
Eskilhisar kimento 13,10
Sigortalar Kredito Fonsiye 1903 119,—
» » » » 114,50
» » » » 62,—
» » » » 1,25

Londra üzerine 1 sterlin 5,22
Nevyork üzerine 100 dolar 130,70
Genevre üzerine 100 30,70
İsviçre frankı 12,89
Madrid üzerine 100 pezeta 31,16
Stokholm üzerine 100 krun 31,16

BORSA DIŞINDA

Türk altını 33,30
Külçe altın bir gramı 4,59
Mecidiye 1,46

İstanbulda ilk tiyatro

Beyoğlunda verilen Fransızca temsiller

Tiyatrodan bahsedene bütün mem-balarımız bu sanatın bize Tanzimat-sonra geldiğini kaydetmekte, fakat hangi sene, nasıl ve kimin tara-fından getirildiğini bildirmemekte-dir.

Refik Ahmet «Türk Tiyatrosu» adlı eserinde İstanbulda tiyatronun başlangıcı hakkında bize şu malûmatı vermektedir:

«Tanzimatı Hayriye fermanı okun-duktan ve Avrupa'ya seferi hareketle-ri iyice yayılmağa başladıktan sonra İstanbulda alafrangalık almış yürü-müştü.

Avrupa ticaretiyle beraber Avru-pa sanatı da kendisine yeni pazarlar arıyarak dolaylı olarak İstanbul'a ge-l-di. Beyoğlunun eğlence yerlerinde seyir ecebni trupları ecebni dille-rinde temsiller vermeğe başladılar, rağbet gördüler.» demektedir ve bu hususu tekit için Naum Tiyatrosunun lisans bilmiyen Türk müsterileri için hazırladığı «Sevil Berberis» hulâsası-nı göstermektedir.

«Sevil Berberis» hakkındaki bu malûmat «Ceridei Havadis» gazete-sinin 1845 tarihli bir sayısında çıkmış-tır. Gene aynı gazetenin 1842 tarihli bir ilânında da İtalyanca oynanan bir piyesin Türkçesinin neyrolunduğu öğrenilmektedir.

Naum ilk tiyatrosunu, ahırdan bozma bir bina içinde, 1841 - 1842 tiyatro mevsiminde açmıştır. Halbuki ondan evvel de Beyoğlunda «Odeon» adlı bir tiyatro vardı. Bu binanın ne zaman ve kimin tarafın-dan yapıldığını henüz tesbit edemedim. Mecdidiyetini bir Fransız tiyatro kumpanyasının, Filleuil adlı müdürünün, ruhsat almak üzere ver-diği 1840 tarihli istidadan anlıyo-ruz. Arşivde bu istidada tercümesi mevcuttur. Aynı altyazıdır:

«Zirde mersumül imza tiyatroc-lar hakıpayı asafanelerine müracaat-la Fransızca mütaher müellefattan müstahrec komedi, dram, vodvil ve küçük operalar misillü bazı oyun-ların Beyoğlunda kâin Odeon nam tiyatrodan arz ve icrası zımında kendilere ruhsat irtzaı buyurulması niyaz ederler. Merkununun işbu müsted'aları olan müsaade menafii terbiye ve medeniyetî müstelmiz bir madde olduğundan ve zati asafaneleri dahi kaderdamlı hüner ve maarif olmaları bir Fransız tiyatrosunun vaz'u ihdâsını himayeti âlilerine şayan buyurulacağı ümniyesiyle müte-casir olmuşlardır.»

Komedi, dram ve vodvil kelin-leri, doğru okunmak üzere, hareke-lenmiş olan bu istida muamele gö-rüyor. O devrin zihniyetini meydana çıkaran metnini birlikte okuyalım:

«... Beyoğlunda kâin Odeon nam tiyatrodan komedi ve opera tâbir olunur bazı sanayi icra olunmak üze-re ruhsatı seniye irtzaı buyurulması hususu elhaletî tahizi Dersaadette bulunan Fransızlı müdürü meşhûr Filleuil tarafından Makamı Nezared Umuru Hariciye arzual takdimiyle istida olunmuş ve arzualı mezkûr tercümesi Ticaret Nazırı devlet-i Fethi Paşa hazretlerine tisyar ile icabı ledel istifsar zikrolunan tiyat-ro-da icra olunacak sanat lisansî âher olarak hemcinslerinin alınyacağı mevattan olmasiyle iltimas olunduğu üzere sanayiî merkumenin mahal-li mezkûrda icrasında beis olmya-cağı müfaderih hazretleri tarafın-dan ifade ve işar kılınmış ve ol-bapta muhabereyi mutazamman olan tezkere ile tercüme mezkûre manzuru âli şahane buyurulmak üzere leffen suyi valâyî müşirleri-ne gönderilmiş ve fi nefsil emr bunda bir güne mahzur olmayıp belki men'i takdirinde Frenklerin bazı kıylı kal-leri vukuu melhuzattan bulunmuş

Kömür satışı

Bir kısım bayilerden
bayilik hakkı alınıyor

Etibank geçen sene bir kısım kömür satış bayilerinin yaptıkları yoluzluk-ları göz önünde tutarak bu sene bu-nun önüne geçmek için bir çok ba-yilerin, bayilik haklarının geri alın-masını lüzumlu görmüştür.

Hakları geri almak bayilerle, ba-yilik hakkını kullanacak olanlar bir liste halinde İstanbul belediyesine bil-dirilmiştir.

Hayvanlara iâşe
karneleri verilecek

Bugün müdürüğü, yem istih-kaklarını tesbit etmek üzere hayvan-lara günlük iâşe kartları verilmesini muvafık görmüştür.

Bu kartlarda, hayvanların her gün-kü arpa, kepek vesaire gibi yem istih-kakları yazılacaktır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Mıntaka İktisat müdürü Halik Belson, İzmir İktisat müdürüğüne, İzmir İktisat müdürü Kemal Tilkid-öğü da İstanbul İktisat müdürüğüne tayin edilmiştir. Her iki müdür de, 1 haziranda vazifelerine başlayacak-tır.

★ Taksim civarında oturan İsmail ile karısı Nalle İhsan adında birini-lerine bırakarak Anadolu'ya gitmişlerdir. Bir müddet sonra döndükleri zaman evdeki eşyadan bir kısmının eksildiğini görerek polise haber ver-mişlerdir.

Yapılan tahkikatta bu eşyanın, beklî olarak bırakılan İhsan tarafın-dan çalınp satıldığı anlaşılmış ve İhsan yakalanmıştır. Dün asliye dör-düncü ceza mahkemesinde İhsanın muhakeme yapılmış, suçu sabit gö-rüldüğünden iki buçuk ay hapis mah-kûm edilmiştir.

★ Şehremininde oturan Hasanın dört yaşındaki oğlu Affan dün Gure-ba hastahanesinin önündeki duvara taşınmış, orada onkaren yedi metre yükseklikten düşmüştür. Başından ve muhtelif yerlerinden ağır yarala-nan Affan hastahaneye kaldırılmış-tır.

★ Bir depoya girerek otuz kilo iplik çalan Fethi ve Şakir adlarında iki kişi dün asliye üçüncü ceza mahke-mesinde muhakeme edilmişlerdir. İki-sinin de suçları sabit olduğundan sa-bakaları da göz önünde tutularak bi-rer sene hapse mahkûm edilmişler-dir.

TASARRUF BONDUSU

HER TEHLİKEDEN UZAK
VE % 6 PEŞİN FAİZ

Bir çırpıda

Garib bir vaziyet

Vakitle bir hâdisenin hikâyesir
dinleştirmişim!

Geçen büyük harb sıralarında mütevazî bütçeli bir Avrupalı kadın na Amerikalı eniştesi son derecede nefis bir kürk hediye etmiş... Lâkin Avrupalı kadın:

— Maalesef... demiş, ben bu kür-kü taşımaya... anırmam...

Eniştesi şaşırmış.
— Aman ne diyorsunuz?... Bu es-nadide Çin chilla kürküdür... Fiat de çok yüksektir. Bunu taşımaya in-san nasıl utanır?..

— Sebep siz dediniz söylediniz... Bu kadar pahalı bir kürkü gi-yip herkesin aline çıkmam... Daha ucuz, daha âlâde bir şey olaydım...

Sulh zamanında dinlemediğim bu li-kâye beni pek sarsmıştı. Lâkin şim-di nadide ve pahalı kürkü sırf utan-dığı için sırtına giyip sokağa çıkma-yan o kahraman kadını çok düşünüy-orum.

İşte en mükemmel harb ahlakı...

Sıkıntılı günlerde 60 liralık iskar-pinle dolmanın, 100 liralık el çan-tası taşımaman bir ayıp telâkki edi-diği gün insanlar çok daha yüksek ruhlu olduklarını isbat edeceklerdir.

Halbuki bugün çok pahalı ve lüks şeyi taşımak ne yazık ki pek çok yerlerde — ayıp telâkki edilmek şöyle dursun — bir tefahur addedi-liyor. Zaten 60 liralık kundurayı, 100 liralık el çantasını alan bunu caka satmak, gülünç bir böbürlen-me kapisini tatmin etmek için ya-pıyor... Yani avuç dolusu para harc-ederek kendini alında utandıracak bir hale sokuyor, fakat gurur duy-u-yor... Ne garip vaziyet!..

938 yılına kadar vaziyetini, kü-çük kazancını, her şeyini çok iyi bil-diginiz bir insanın bir gün parmak-larında parıl parıl yanan yüzükler, sırtında yalnız dikisi için 100 lira verilmiş bir kostüm karşısında gö-r-düğünü zaman inciniden:

— Be adam bunları ne zaman ve nasıl kazandın?... Demek ki... Hummml...

Demek misiniz?...
Tabii dersiniz, ve sizin gibi o zatı eskiden bilenlerden herkes de aynı şeyi söyler...

Fakat cakayı yapan küçük görün-düğünü, alay edildiğinden farkın-da bile değildir... Hatta bunları ak-lına dahi getirmez... İşte felâket de burada yatı...

Hikmet Feridun Es

Hukuk ve İktisat
Fakültelerinde
elemeler bitti

Üniversite Hukuk ve İktisat fakülte-lerinde eleme imtahanları bitmiştir. Dün Hukuk fakültesinin, bugün de İktisat fakültesinin elemeleri sona er-miştir.

Elemelere dörtte üç talebe iştirak etmiştir. Bellekler hazıran ve başle-ne kadar nitdilecek ve şifahlara başlanacaktır.

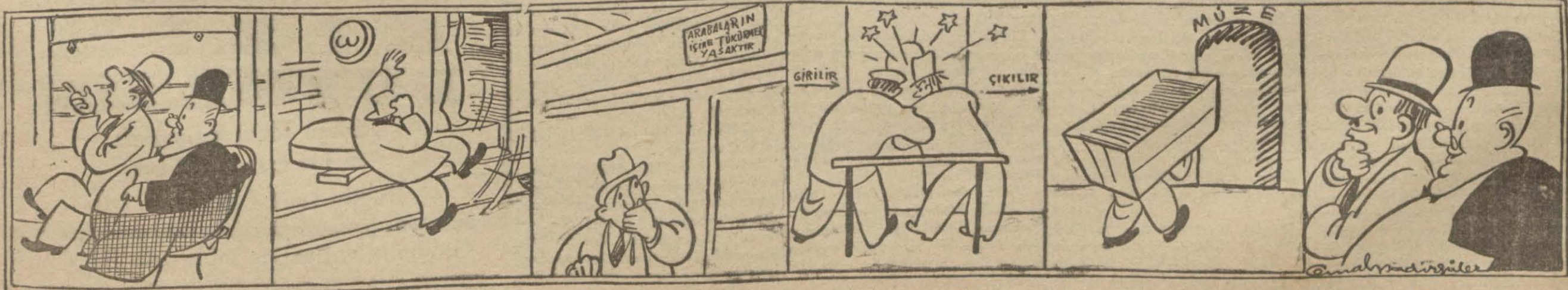
Aşşap evlerin sigortası

Ticaret Vekâleti sigortalar müdürü şehrimize gelmiştir. Biliindiği gibi aşşap binalarını ucuz flatlerle sigorta ettirilmesine karar verilmiştir. Müdür, bu mevzu etrafında şehrimizdeki alâ-kadarlarla temaslarda bulunmaktadı-r. Sigortacılar merkez dairesi bir hazi-randa Ankara'da toplanarak aşşap si-gorta primleri hakkında katı bir kar-ar verecektir.

Doktor Cemil Görür

Kıymetli göz doktorlarımızdan dok-tor Cemil Görür'ün Nuruosmaniye caddesinde Osman Şerafeddin apartı-manında bir muayenehane tesis ede-rek 1 hazirandan itibaren hastaları kabulde başlayacağını memnuniyetle haber aldık. Doktor Cemil Görür'ün mesleğindeki hazakati malûm olduğ-u için bu haberdan okuyucularımız memnun olacağına şüphe yoktur. Kendisine muvaffakiyetler dileriz.

Bay Amcaya göre...



— Yazık şu yasak levhalarına harcanan paraları bay Amca...

... Öyle adamlar görüldü ki levhaların yazısını okuya okuya tramvaydan atılıyor...

... Yerleri kirletiyor...

... Çişlere tersine giriyor...

... Bari sünler kaldırılsa...

B. A. — Hayır, bari şu yasaklar tatbik edilirse...

TARİHTEN SAHİFELER

Sultan Reşadın ölümü

Sultan Reşat ötedenberi mesane-den muztarıptı. Bu ıstırapları arasında başkalarının hastalıktan şikâyetlerini igitirise garip bir his ile kendisinde bir nevi tesliyat duyardı.

Padışahın bu halini bilen bendegani kendi rahatsızlıklarını biraz mübalağalandırarak anlatırlardı. Sultan Reşat da deruni bir memnuniyetle onlara teselli verirdi!

Sultan Reşad rahatsızlıklarında en ziyade Dr. profesör Akil Muhtar Bey tedavi ederdi. Operatör Cemil Paşa da hünkârın emniyetini kazanmıştı. Dr. Süleyman Numan ve Besim Ömer Paşalar da hususiyetine girmişlerdi. Yalnız Sultan Reşat tedavi esnasında vücudunun muayene edilmesinden daima hicap ve ihtiraz gösterir, hele sonda kullanılmasına hiç müsaade etmezdi.

Padışahın müptelâ olduğu illet gittikçe şiddetlenerek kendisini yaktaktan çıkarmıyacak hale getirmişti. Doktorlarca ameliyattan başka çare bulunmadığına karar verilmişti. Ancak hünkâr yaşlı idi; biraz da seker hastalığı arzayı gösteriyordu. Ameliyatın menfi ve fena netice vermesi ihtimali hükümet erkânını çok düşündürüyordu. Fakat başka çare olamayacağına göre, ameliyatı yapmak için meşhur mütehassıs profesör İsrail telgrafla Berlinden getirildi.

Sultan Reşadın Esvapçıbaşı Sabit Bey nakletmişti ki:

(Hünkâr Yıldız sarayında yattığı odadan ameliyat odası haline getirilen bir salona giderken, omuzuma dayanarak müşkülâtla yürüyordu. Bu salona girince doktorlarla helâlaştı. Sonra kibleye dönerek:

— Ya Rabbil Eger ben milletim için hayırsız ve bahtsız isem beni şu masanın üstünden sağ kaldırmal!

Niyazında bulundu. Cesaret ve tevekkül ile ameliyat masasına yattı.)

Sultan Reşat kloroform yerine eterle bayıldı. Ameliyat neticesinde oldukça büyük iki taş çıkarılmıştı. (Bu taşlar bir şişe içinde Topkapı sarayının Hazine dairesinde bir camkâna konulmuştur.)

Ameliyat esnasında profesör İsrail'e en ziyade operatör Bühraneddin Bey yardım etmişti. Süleyman Numan Paşa da ameliyatta hazır bulunmuştu. Cemil Paşa bu sırada Avrupa'da olduğu için ameliyatta iştirak etmemişti.

Sultan Reşat, iyadet için yanına girenlere az bir zamanda şifa bulacağını söyledi. Bu kanaatinde istinadettiği delil, ameliyattan birkaç gece evvel gördüğü şu rüya olduğunu anlatırdı:

(Ortakölü açıklandığında yalnızca denizde bulunuyordum. Birdenbire bir fırtına çıktı. Dalgalar yüzmeme müsaade etmiyordu. Arkamdan hücum eden iki deniz canavarından kurtulmak için bütün kuvvetimi safederek halecan ve korku içinde, çok zahmetle kulaç atıyordum. Canavarlar bana yetemediler. Beylerbeyi sarayının rıhtımına selâmetle tırmanabildim. Kendimi karada bulunca Allaha dua ederken uyandım.)

Ameliyat muvaffakiyetle neticelendikten ve tehlike müddeti geçtikten sonra yanına gelenlere Sultan Reşat sevinç içinde rüyada kendisine muşallat olan iki canavarın ameliyat ile vücudundan çıkarılan iki taşın işaret olduğunu söyler, bu canavarlardan kurtulduğu için Allahhamd ve şükrederdi.

Disariya ilk çıktığı gün kurbanlar kesilmişti, Mabeyinde tebrikler yapılmıştı.

İtalya ve Balkan harblerinin felâketleri, Trabıusgarp ile Bingazinin, Rumelinin büyük kısmı ile Ege adalarının elden çıkması suretinde mülken vaki olan zıyiatı yetmiyormuş gibi devletin bir de Cihan harbine sokulması onu pek müteazzi etmişti.

Vakıa orduyun kumandasını eline alan Damat Enver Paşa, nihâl zafarın Almanya ile mütteliklerinde kalacağını temin ediyordu amma bu teminat padışahın kalbine emniyet vermiyordu.

Sultan Reşat, şahsiyetini pek kuvvetli gördüğü, İttihat ve Terakki cemiyetinin en nüfuzlu erkânından olduğunu bildiği Enver Paşadan çekiniyordu. Paşanın zafere kavuşulmadıkça sulh arzusunun bozgunculuk ile bir tuttuğu da malûmu olduğu için, kalbindeki endişeleri cemiyet erkânından, devlet ricalinden kimseye açmama cesaret edemedi. Fakat zavallı hükümdar, ketumiyetlerine itimadettiği bendegânına kaç defalar emrünün son senelerini hayırlı bir akıbetle sulh ve sükûn içinde geçirmek istediğini gizli gizli ve yana yakıla anlatmıştı.

Sultan Reşat harb bölgelerinden hoş haberler geldikçe, kalbinde ha-

sil olan inşirah ile eskidenberi mutad olduğu üzere civar köşklere bî-rine «gidiş» emrederdi. Hele Çanakkalede düşman donanmasının 18/5 martta uğradığı hezimet üzerine paytahtın selâmetine ve kendisinin Anadolu'ya zaruri sayahatten kurtulmasına ne kadar candan sevinmişti!

Fakat aylar geçtikçe böyle parlak haberler azalmıştı! Kara haberler geldikçe, Sultan Reşat, halka görünmekten sıkılır, araydan dışarıya çıkmak istemezdi. Haydarpaşa iskelesinde vaki olan büyük infilâktan sarayın da camları, çerçeveleri sarsılmıştı.

Onun mânevîyata itikadı var idil! Eslâfından Üçüncü Murat Sinarpaspa köşkünde iken Mısırdan gelen gemilerin atıkları toplardan köşk sarsılmış, camları kırılmış, Sultan Murat bundan teşe'üm etmiş ağlamış ve şeamet, yakın zamanda ölümile tecelli eylemiş değil miydi?

Bu infilâk hâdisesi de Sultan Reşadın ruhunda bu yolda bir tesir hasil etmiş, o da bundan âti için şeamet ve felâket istihraç eylemişti!

Şimdi onu her şey yoruyordu.

Almanya imparatorundan sonra, yeni Avusturya - Macaristan imparatoru da imparatoriçesile birlikte kendisini ziyarete gelmişlerdi. Bu ziyaretler dolayısıyla zaruri yapılan merasimin kılvet ve zahmetleri onda takat bırakmamıştı.

Bir gün kendisine tazimat arzına gelen eski Başmabeyinci Lâtfi Simavi Beyle müsahabet esnasında, Sultan Reşat, rahata söyle tahassür göstermişti:

— İmparatorların ziyareti beni biraz yordu. Hele Avusturya imparatoru imparatoriçe ile geldiğinden, merasim daha tekkellüflü oldu. (Kapanenin üstündeki küçük yastığı göstererek) şu yastığı gördükçe başımı üstüne koyup istirahat etmek ihtiyacını hissediyorum.

Bağdadın sukutu günü, daha haberini almadan akşam namazına varacağını arada:

— Ya Rabbil Eger bu muharebenin sonu bizler için fena olacaksa, hakkımızda hayırlı olmyacaksa, bu kuluna o günü göstermel! Ruhunu kabzet!

Diye Allaha yalvarmıştı! Beşinci Sultan Mehmet Reşat muharebenin sonunu görmeden ve dokuz sene saltanattan sonra dünyada bulamadığı sükûn ve istirahat ebedî olaral kavuştu.

1918 temmuzunun altıncı ve H. 1336 ramazanının on beşinci günü akşamı (Hırkai Saadet) ziyaretinden Yıldız sarayına döndüğü vakit vücudunda kırgınlık ve hararet duydı. Mutadî vecihle Mabeyinde yemek yemiyerek hareme çekildi, yattı.

Kendisi hastalığını sıtma sanıyordu. Hattâ cuma günü selâmlığa çıkmaktan bile bahsediyordu. Fakat hastalık buna müsaade etmedi. Her gün sıhhat raporları negrolunuyordu.

Harb durumu berbattı. Böyle bir sırada Sultan Reşadın ölümü ihtimali İttihat ve Terakki hükümetini büyük endişeye düşürüyordu. Sadrazam Talât Paşa sabah, akşam saraya uğruyordu. Enver Paşa saraydan ayrılmıyordu.

Sultan Reşat, hastalığının ilk günlerini nisbi bir sükûn içinde geçirmişti. Kendisini yoklamağa gelenlere:

— İyiyim... Merak etmeyiniz! Diyordu. Fakat sonra bitkinliğini gördükçe hayattan ümidini kesiyordu. Bir defa:

— Evvelki hastalığımın kurtulacağımı Cenabı Hak bana ayan etmişti. Fakat bu defa kurtulacağımı ummuyorum.

Demiydi. Dört gün böyle geçti. Beşinci günü hünkârın hâlî fenalaştı. Mabeyin şerâbini miralay Ahmet beyle Sahra şahiye müfettişi ummisi Süleyman Numan Paşa daima padışahın yanbaşında duruyorlardı. Hastalık gittikçe ağırlaştı. Son saatinde, yanında Yahya Efendi dergâhı şeyhi ile İstablı âmir müdürü miralay Şeref Bey, Esvapçıbaşı Sabit Bey, Mabeyin tabiplerinden Hıfâiahmer reisi Ali Paşa, Şehzade Ömer Hilmi Efendi ve haremi nümayundan örtülü iki kadın, baş ve ikinci imamlar hazır bulundular. İmam efendiler tarafından Kuran okunurken, Sultan Reşat, kendisi de hafif hafif:

— Allah! Allah!

Diyordu. Böyle diye diye akşama doğru saat yediyi beş geçe irtihal etti.

Miralay Şeref Bey dışarıya çıkıp padışahın irtihalin büyük teessürle başmabeyince haber verdi. Bu esnada hareme birbiri ardınca camlar kırıldı. Saraylıların bahçeye aksoyan feryatları ile selâmhıkta iftar sofrasında fırlayanlar hareme dairesine

YENİ NESRİYAT:

HABİCİ TİCARET TAHLİLLERİ
İstatistik Umum Müdürlüğü (1930 - 38 senelerinde Türkiye Harici Ticaretinin milletler arası ticaretiyle mukayese ve tahlilini gösteren ve Umum Müdürlük gube müdürlerinden Şevket Kaya tarafından hazırlanan bu eserin ikinci cildini neşreyelimiz. Evvelce (153) numara altında intişar eden birinci cilt başlıca maddelerin ithalat ve ihracatlarına ait malûmat ihtiva eylemekte idi. Şimdi neşredilen cilt harici ticaretimizle memleketler itibarıyla tetkik eylemektedir. Eserin tertibinde Türk İstatistikleriyle birlikte cenebi İstatistikler de nazarı dikkate alınmış, bu itibarla tahlil ve mukayeseler cihan piyasası bakımından da yapılmıştır.

Bu mevzuada millî ve beynelmîl İstatistiklere istinaden yapılmış tetkiklerin, en sistemli ve muvaffakiyetlilerinden birisi olan bu kitap yakinen alâkadarlara bedelsiz olarak verilmektedir.

YENİ KİTAPLAR

HİLMİ KİTAP EVİ Nesriyatı

1 — Kesik Baş - Üstat Hüseyin Rahminin en son eserlerinden gayet meraklı, heyecanlı ve cazibeli zabıta romanıdır. Fıatı 75 kuruş.

2 — Sakuntalâ - Aynî İnsal tarafından dilimize çevrilen yedi perdelik dram. Fıatı 75 kuruş.

3 — Don Kişot - Dünyaca meşhur olan Cervantes'in bu ölmaz eserinin birinci cildi Hamdi Varoğlu tarafından dilimize çevrilmek suretiyle satışa çıkarılmıştır. Fıatı 150 kuruş. Bu eserleri okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.

DON KİŞOT

Don Kişotun intışarı kütüphanelerimizin büyük bir eksiğini tamamlamış bulunuyor. Son seneler zarfında verimli neşir faaliyetine, garp edebiyatının birçok seçme eserlerini, Türk okuruna tanıtmak suretille geniş ölçüde iştirak eden Hamdi Varoğlu, adı bütün dünyaya yayılmış bulunan bu ölmaz eser, tam metin halinde dilimize çevrilmiştir.

Beygri Rossinante ile, silâhtarı Sancho Pansa ile, hücum ettiği yeldegirmenlerle, şöhrati her kulakta yer eden Don Kişotu, Türk karine tanıtmak için fazla izahat vermek lüzumsuz olur. Ancak, şu da var ki, Türk okuru, Don Kişotu, yeldegirmenlerine ve koyun sürüşüne hücum gibi pek meşhur bir kaç macerası müstesna, bütün tefferuatile okuması ve tanımış değildir. Hamdi Varoğlunun bugün verdiği tam metin halinde tercime, bu bakımdan ayrı bir kıymet ifade ediyor. Bilhassa, eserde sık sık tesadüf edilen manzum parçaların, Türkçeye nazmen nakledilmiş olması, Don Kişot tercemesinin çok ıtinalı bir çalıışma mahsulü olduğunu göstermektedir.

Hilmi Kitabevi tarafından resimli olarak neşredilen Don Kişotun fıatı 150 kuruştur. Karlırimize hararetle tavsiye ederiz.

Lisan Mütehassısı Prof. Alber Anjel

FRANSIZCA

Dersanesi Bahçekapı Selâmet han, Dersler müşterek veya münterittir. PEK MÜHİM: Galatasaray İhzar kısmına devam edecek talebelerin Fransızcaı takviye edilir.

Bugün **İPEK**'te 2 büyük film

1 — CHARLIE CHAN: ÖLÜM YOLCUSU

Büyük bir macera filmi.

2 — ARJANTİNA

Senenin en büyük muvaffakiyeti.

Bugün saat 1 de tenzilâth matine

koşutular. Harem ve selâmlık birbirine girdi. Kadın efendilerden biri Sultan Reşadın nâşile yarım saat yalnız kalmak istedi. Gasilden evvel nâşin hususi tathiratını kendi ellerile yaptıktan sonra çekildi.

Sultan Reşadın bu hastalığının müdavi tabipleri tarafından tanzim edilip neşredilen raporda (paratifo-di humma şeklinde seyreden hastalığı esnasında kendisinde zaman zaman görülen diyabetin birdenbire şiddetlenmesinden, fazla miktarda aseton hasil olması müdavat tesir etmediği) gösterilmiştir.

Birçok seneleri mihnet ve ıstırapla geçen velihahtlığından sonra saltanata nail olunca, aradığı rahati, sükûnu iştisaglar, isyanlar, muhasebelerle ömrünün son dakikasına kadar bulamıyan Beşinci Sultan Mehmet Reşat 74 yaşında işt böyle sö-nüp gitti. (16 temmuz 1918 - 25 ramazan 1336).

Vefat vukuundan yarım saat sonra vükela Mabeyinde toplanıldı. Sadrazam Talât Paşa, hükümdardan ziyade bir baba tesiri bırakan Sultan Reşadın ziyandan hısettiği teessürü zapta muvaffak olamıyor, ağlıyordu.

Hükümdarlık itibarıyla şahsiyetinde bir meztet ve kıymet görölme-

TEPEBAŞI belediye BAHÇESİ
Bu akşamdan itibaren

SAFİYE

ve arkadaşları

Yeni Repertuarile yazlık seanslarına başlayacaktır.

14 kişilik orijinal

KARADENİZ ve ZEYBEK trupları

Telefon: 42690



Acıklı bir kayıp

Arkadaşımız gazetelere ilân bürosu ve kitabevi sahibi Arifin kardeşi ve Akba sahiplerinden Bilâlin yeğeni İrfan henüz on üç yaşında iken altı günlük bir hastalığı müteakip vefat ettiğini teessürle haber aldık. Kederli ailesine taziyetlerimizi bildirir, ölüye Allahtan rahmet dileriz.

Karar hülasası
Üsküdar C. Müdeimümlüğünden: 942/569

Seyrisseferi menedilen hususi otomobil çalıştırmak suretille millî korunma kanununa muhalif harekette bulunduğu iddiasıyla maznun Üsküdarca İcadıye Dündar sokak 41 No. da oturan Süleyman oğlu 37 yaşında şoför Ayninin Üsküdar İkinci aslye ceza mahkemesince lera kilnan duruşması sonunda 50 lra ağır para cezasile mahkûmiyetine karar verilmiş ve bu karar kat'ilesmiştir.

Sultanahmet birinci sulh hukuk mahkemesinden: 942/12
Artin Fernan Pekmezcan ve İncelli Malhas ve Avadlı Şekerçiyann şayan ve müştereken mutasarrif oldukları İstanbul Lângada Kâtlip Kasım mahallesinde Çeşme sokağında eski (19) mükerrer ve yeni (37) numaralı bir bah hanenin izale şüyüu zammında fıruhtu tekkarrür ederek müzayedeye vazolunmuştur. Kıymetli muhammese-nesi (1600) bin altı yüz ıllıdır.

Birinci açık arttırması (23/6/942) tarihine müsadif salı günü saat (14 den 16) ya kadar lera olumacaktır. Kıymetli muhammeseşinin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde on gün ihale kat'iyeti lera kılacaktır. Bulmadığı takdirde en son arttırmanın teahhüdü bakı kalmak üzere on gün müddetle temdit edilecek ikinci açık arttırması (3/7/942) tarihine müsadif cuma günü saat (14 den 16) ya kadar lera olumacak ve o gün en çok arttırana ihale edilecektir. İpotek sahibi alacaklılara diğer alâkadarların işbu gayri menkul üzerindeki haklarını hususiyile falz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitleriyle on beş gün içinde bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından haric kalacaklardır. Mükterakim vergiler ve tapu masrafları müşterilerle attır. Arttırma şartnamesi işbu ilân tarihinden itibaren mahkeme divanhanesine talik kılınmıştır. Talip olanların kıymetli muhammeseşinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akcesini hamilen o gün ve saatte istinad Sultanahmette tapu binasının alt katında dâirel mahsusasında Sultanahmet Birinci Sulh Hukuk mahkemesi Başkitaletine 942/12 numara ile müracaatları ilân olunur.

Baştanbaşa yeni hüneler, yeni ve fennî tecrübeler, akıllar almyıyan muammalar, esrarlı hüneler...
1 yumurtadan 3 adam çıkıyor...
Bunu bugüne kadar ne İstanbul gördü, ne de Ankara, Gökbeğinden şakan çocuk - Havada uçan top - İğri çizgiler üstünde yürüyen ve yazılan okuyan gözleri kapalı medyum... Gördükçe şaşlan, şaşkınlıkla görmeğe doyulmıyan hüneler.
Her gece süvareler: Saat 21 de cumartesi, pazar matine saat 16 da
Telefon: 49369

Bugün **İPEK**'te 2 büyük film

1 — CHARLIE CHAN: ÖLÜM YOLCUSU

Büyük bir macera filmi.

2 — ARJANTİNA

Senenin en büyük muvaffakiyeti.

Bugün saat 1 de tenzilâth matine

diği için, Sultan Reşadın ölümüne o zaman kendi mensuplarından ve harb, siyaset endişeleri içinde kaynaşan İttihat ve Terakki vükelaşile devlet ricalinden başka cidden müteassır olan bulunmadı denilebilir.

Ancak gelen, gidene çok, hem de pek çok arattı!

Sultan Reşat meşum (Sevr) muahedesini görmedi. İşt onun tarihi bahtiyarlığı!

Osmanlı tarihini mütalâa edile Sultan Reşat Türk milletle saltanat hanedanı arasında hasil olmuş olan açıklığın artık dolamıyacak kadar geniş olduğuna kanaat getirmişti. Onun mahremlerine saltanat hanedanına ait olmak üzere, şu sözü tekrar ettiğini muhakkak olarak biliyorum:

— Bu millet bizi sevmez! Bu millet bizi sevmez!

Sultan Reşat hiç olmazsa bunu anlamıştı. Bu sebeple milleti kendi şahsından tenfir edecek hareketlerden iktinabederdi. (Sver) muahedesini akdeden halefi Vahidettinin hiyaneti ise, milleti artık bu hanedan ile alâkasını kativen ve ebediyen kesmeğe sevk ve icbar etti!

Süleyman Kâni İrtem
Esbak İstanbul Valisi

Bugün **MELEK**'te 2 Büyük Film

1 — BEN ÇALMADIM

Maceralarla dolu mükemmel bir film

2 — VATERLO KÖPRÜSÜ

Senenin en büyük muvaffakiyeti

Bugün saat 1 de tenzilâth matine

Bugün **Sümer** sinemasında

2 güzel ve büyük film birden

DERUGA **AŞKIN**

DAVASI **SAADETİ**

(Fransızca Sözlü) **GLORIA JEAN'**

Cinai bir muamma en güzel müzikli filmi

Suareler saat 8.30 da her iki film birden

Bugün saat 1 de tenzilâth matine

Zati Sungur'un

Yeni programı

SES **SİNEMASI**

Büyük bir muvaffakiyetle devam ediyor.

Bu programın geçen programla alâkası yoktur.

Baştanbaşa yeni hüneler, yeni ve fennî tecrübeler, akıllar almyıyan muammalar, esrarlı hüneler...
1 yumurtadan 3 adam çıkıyor...
Bunu bugüne kadar ne İstanbul gördü, ne de Ankara, Gökbeğinden şakan çocuk - Havada uçan top - İğri çizgiler üstünde yürüyen ve yazılan okuyan gözleri kapalı medyum... Gördükçe şaşlan, şaşkınlıkla görmeğe doyulmıyan hüneler.
Her gece süvareler: Saat 21 de cumartesi, pazar matine saat 16 da
Telefon: 49369

Şehzadebaşında **TURAN** sinemasında

3 büyük film birden

1 — MEÇHUL DOKTOR

Türkçe sözlü, dehşet, korku ve helecan filmi

2 — Dünyayı Titreten Keşif

Herkesi heyecandan titretecek büyük aşk ve ihtiras filmi

3 — Kanunsuzlar Geliyor

GEORGES OBRIEN — Sergüzeşt ve macera filmi

11 den itibaren devamlı matinele.

Yarın saat 5 de

TEPEBAŞI BELEDİYE BAHÇESİ

GARDEN YAZLIK Salonunda

Büyük Matine

İbrahim Özgür ve

ATES BÖCEKLERİ

VARYETE — İKİ CAZ

BUGÜN

TAKSİM SİNEMASINDA

KIZIM

DUYMASIN

Türkçe sözlü ve şarkılı

5 inci hafta

Bugün saat 1 de tenzilâth

Gelibolu Nafia Baş mühendisliğinden:
Geliboluda Nafia Başmühendisliği Muamelât Şefliği münhaldir, ücreti 120 liradır. 15/6/942 tarihinde İstanbulda şose ve köprüler mmtaka müdürlüğü imtihan yapılacığından taliplerin mezkûr müdüriyete müracaatları olunur. (5996)

Örnek vatandaş

Ahmet Emin Yalman evvelki günkü bahmakalesinde harb ekonomisi bahsini ele alıyor ve bu derdin depreştiği her memlekette «Karnı tok, tecrübesi bol, iş hayatında iyi imtihandan geçmiş, namuslu vatandaşların» ekonomisi işlerinde vazife başına alındıklarını söyleyerek, bermutat, Amerikan bir örnek gösteriyor:

«Harb teşkilâtının reisleri arasında bir Kudsen vardır ki kırk sene evvel kimsesiz bir Danimarkalı muhacir diye Amerikaya gelmiş, bir fabrikaya çırak sıfatıyla kaplanmış, kendi kendini yetiştirmiş, kendi gayreti sayesinde dünyanın en büyük bir sinai teşekkülünün umumî müdürlüğüne çıkmış ve gece derslerinden başka mektep görmediği halde senede 35,000 dolar gibi bir maaşa konmuştur.

Tabiatın bir centilmen ve bir iş dehası sahibi yetiştirdiği bu karnı tok adam vatani vazife başına çağrıldığı zaman, ne kadar maaş istediği sorulmuştur: — Senede bir dolar isterim!.. diye cevap vermiştir.

Acaba memleketimizde de senede bir lira maaşla vatani hizmet görmeyi en yüksek şeref sayacak adam yok mu?.. Ben böylelerinin varolduğuna ve hükümetin böyle bir ihtiyaç zamanında feyizli bir takım enerji kaynaklarından ve imtihandan geçmiş bir takım ameli iş zekâlarından kendi kendini mahrum ettiğine inanıyorum..»

Sayın başmuharririni aldığı örnek ne kadar alamerikense hükümetin kendi kendini bu çeşit zekâlardan mahrum ettiğine inanış da o kadar gariptir. Zira böyle bir hizmet için zekâsından gerekte istifade edilecek bir karnı tok vatandaş zuhur ettiği takdirde onu senede bir lira ile değil, bir milyon lira ile iş başına getirmek hükümet için güç bir şey değildir.

Mesele, böyle karnı tok, tecrübesi bol, iş hayatında iyi imtihandan geçmiş ve parası çok olduğu halde senede bir lira maaşla çalışacak bir vatandaşın zuhurunda!

DÜNYADA NELER OLUYOR?

Bir çocuk 3 senedenberi uyuyor

Norveçte Gerda Holmgren adında 6 yaşında Norveçli bir çocuk 3 senedenberi uyumaktadır. Gerda bir gün gezmeye gitmiş, eve yorgun bir halde dönmüştür. Bu yorgunlukla yatağına girmiş ve uykuya dalmıştır. Çocuk o zamandanberi gözlerini aç-

Ders programları

Bir gazete okullarda «Ders programlarının çok ağır olup olmadığını» incelemek üzere bir anket açtı. Ankete cevap verenler arasında Dr. Mazhar Uzman, Dr. Fahreddin Kerim gibi ünlü akıl doktorlarımız da var.

Taze dimağlara yüklenen ağırlık daha ziyade akıl doktorlarını ilgilendireceği için iki üstadın demeclerini dikkatle okuduk.

Fakat hayretli.. İçki aleyhtarlığı ve herkeste bir delilik bulmak gibi bahislerde berleşen bu iki meslekdaş bu konuda birbirine aykırı görüşünyorlar. Biri «Ders programları ağır değildir», öbürü «Ağırdır, ders programlarında retuş yapmak lazımdır..» diyor.

İki doktorun bir hastalığı teşhiste birbirinden ayırdıkları çok görülür. Biri meselâ, karnı ağrısına sıcak kompres tavsiye ederken öteki soğuk kompres koydurur. Bu bir görüş farkıdır ve ekseriya hastanın üçüncü bir doktora başvurmasıyla düzeltilir!

Bu bakımdan, anketçinin vakit kaybetmeden üçüncü bir akıl doktoruna başvuru fikrini sorması, memleket kültürü namına hayırlı ve faydalı olur sanıyoruz.

İçki ve sinema

İçki istihlâkının neden arttığını inceleyen bir muharrir, bu işte içtimai bazı sebepler buluyor. Bu sebepler arasında sinema ve balo da var.

«... Gençler, diyor, sinemalarda daima süslü içki masaları görüyorlar, balolarda sarhoş olan kişiler görüyorlar..»

İçkiye alışmak için sinema ile balonun mühim birer sebep olduğunu ilk defa işitiyoruz, diyebiliriz.

Eğer içki istihlâkının artması içtimai bir suç ise bunun günahını süslü içki sofraları gösteren sinemaya değil, gencin eline içki verene yüklemek daha isafica olur.

İSTANBUL HAYATI

Halis yağ, taze yumurta

Beli kuşaklı, siyah entarisi, çenesinin altından düğümlemiş, kıyılar oyalı yemenisi ve hantal pabuçlarıyla pazar kalabalığının arasında göze çarpyordu. Yaklaşık önündeki tablaya baktım. Tahta kutu içinde taze ri kaşık kenarı ile süslenmiş tereyağı, teneke kutularda pekmez, bulama ve bir sepet içinde samana karıştırılmış yumurtalar... Tereyağının görünüşü hoşuma gitti, fiyatını sordum. Köylü bayan sürmeli gözlerini kurpa kurpa cevap verdi:

— Kilosu dört yüz on kuruş.

— Çok pahalı..

Yanında duran yine köylü kıyafetli çocuk atıldı:

— Neresi pahalı Abiy?.. Biz onu köyden getiriyoruz. İstanbul karışık yağlarından değil. Köyde kendimiz yapıyoruz. Kaymak gibi tereyağı.

— Yumurtalar da taze mi?.. Kaçar kuruşa?..

— Elbet de taze... Sandık yumurtası değil; kendi tavuklarımız yumurtluyor. Sizin için tanesi altı kuruşa olur.

Küçük açıkğözün konuşması ve hareketleri hiç de kıyafetine uymuyordu. Sordum:

— Siz nerelisiniz? Bunları hangi köyden getiriyorsunuz?

Biraz durakladıktan sonra kekeledi:

— Sey... Köylüyüz işte, Abiy... Ne yapacaksınız köyümüzü. Üzümlünü ye de bağıni sorma.

Konusurken fırl fırl dönen gözlerinde köylü safiyeti değil, pişkin bir hilekârlık parıltısı farkediliyordu. Gülerak:

— Altı kuruşa yumurta olur mu — dedim —. Her yerde üç kuruşa veriyorlar. Köyden gelip şehirde beni mi kandıracağın?..

Her halde bu sözüm annesine fazlaca dokundu; hiddetli bir tavırla kaşlarını çatıp düzgün bir şive ile cevap verdi:

— Neden köylü oluyormuşuz? İstanbul göbeğinde doğduk büyüydük. Yedi göbek de İstanbulluyuz. Kıyafetimize bakıp da bizi..

Birdenbire durakladı, asabiyetle kurdığı potum farkına vararak tablasını kucaklayıp savuşturdu. Kaymak gibi tereyağının, günlük yumurtanın mahiyeti de meydana çıktı.

Mahalle aralarında böylelerine çok raslanır. Ellerinde yumurta sepetleri, tahta yağ kutularıyla salvarlı, minantlı, çapulu ayak satıcıları sokak sokak dolaşırlar. Sattığı yağ o sabah yakıtın çıkmış, yumurtalar biraz evvel folluktan alınmıştır. Yerini sorarsanız, uzak bir köy ismi atar. O kadar yoldan bu kadar taze şeyleri hangi vasıta ile getirdiğine akıl ermez.

Onların kutuları ve sepetleri sihirlidir. Ekseriya aklı belirsiz şeyler o tahta kutunun içine girince mahiyetini değiştirip halis tereyağı oluverir. Haftalarca yollarda, ardiyelerde bekleyen yumurtalar, samanlı sepetin içinde o kadar tazeleşir ki, biraz evvel yumurtlayan tavuğun gıdıklamalarını duyar gibi olursunuz.

Bu basit hokkabazlığı erkelder gibi kadınlar da pekâlâ beceriyorlar. İşte, kuşaklı entarisi giyip oyalı yemenisi örtünce bir köylü kadını olup pazarcıya halis tereyağı, günlük yumurta satıyor.

Daha böyle neler var... Hilekârlığın, sahtekârlığın çeşitlerini görmek isterseniz, bir kaç defa aldanmak fedakârlığını göze alarak İstanbul piyasasının iç yüzüne dikkat ediniz. Kargalar bulbul, deve dikenlerinin gül olup karışması çıkışı seyretmek de bu fedakârlığa değer.

Cemal Refik

İstanbul güreşçileri İzmir'e gitti

Güreş federasyonu tarafından güreşçileri fazla temas yapmağa alıştırarak gayesile tertibedilen dört şehir Greko Rumen güreş müsabakaları yarın İzmir'e yapılacaklar. Güreş sporunda en ileride gelen Ankara, İstanbul, Kocaeli ve İzmir güreşçileri arasında yapılacak olan müsabakalara iştirak edecek İstanbul güreşçileri Sedat Şahin'in idaresinde Çoban Mehmet, Büyük Mustafa, Rıza, Kamdemir, Faik, Bühran ve Kenandan tertibedilen bir takımla dün akşam İzmir'e hareket etmiştir. Takıma hakem olarak Küçük Mustafa da iştirak etmektedir. Güreş antrenörü Saim Arkan müsabaka mahallini hazırlamak için bir gün evvel İzmir'e gitmiştir.

★ Üsküdar Halkevi'nden: 31/5/92 pazar günü saat 16 da Evimsiz salonunda Burhan Felek tarafından (Güz ve tatlı konuşmak) mevzuu bir konferans verilecektir. Ayrıca piyes vardır. Davetiyeyle idare memurundan temin edilir.

Karşılıklı saldırımdaki tehlike nerededir?

— Harkof kesimindeki Sovyet taarruzu münasebetile —

Yazan:
M. Şevki Yazman

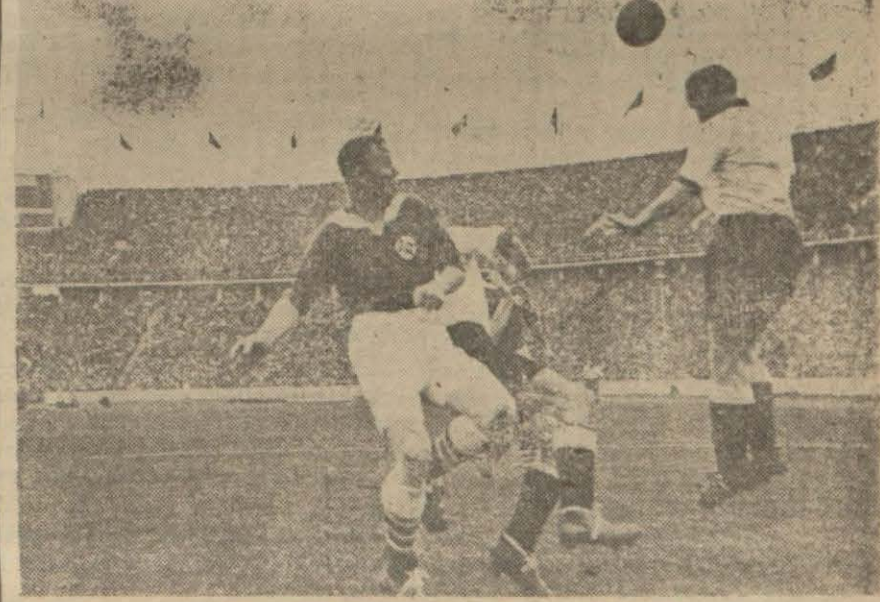
temeldir. Timoçenko taarruzunun Sovyetlere getirebileceği ikinci zıyan da bu olabilir.

Bir anda girişilen karşılıklı taarruzları dirseklerini bir yere dayayarak, birbirinin kollarını yana yatırmaya çalışan iki mübarizin haline benzetebiliriz. Galip gelmek için ilk şart dirseklerin dayandığı yerin sağlam olmasıdır. Aksi halde dirseği dayadığı yer çöken taraf kaybeder. Bunun gibi, saldıran tarafın dayanak yeri olan yanları çözülenlerin kaybetmesi mukadder olduğu gibi zararları da müdafaada kalmasında ki halinden çok fazla olur. Bakalım Almanlar bu vaziyetten ne dereceye kadar istifade edebilecekler?

AKSAM & STROP

Alman futbolcuları şehrimizde

İçlerinde millî takım oyuncularını bulunan misafirlerimiz ilk maçlarını yarın Fenerbahçe stadında Fenerbahçe ile yapacak



Almanya - Norveç maçında Urbanın rakip müdafilerle mücadelesi

Futbol mevsiminin son haftaları, meraklıları fazlasıyla memnun bırakacak şekilde futbol faaliyetleri ile dolu geçti. Rapit karşılaşmaları, mektepler şampiyonası, Ankara, İstanbul, İzmir muhtelitlerinin maçı, Türkiye birincilikleri grup ve final müsabakaları ve nihayet meşhur Admiranın şehrimizi ve Ankarayı ziyareti dolayısıyla yapılacak dostluk maçları birbirini takibeden özlü futbol hareketleridir.

Yakında kapanacak olan 941 - 42 futbol sezonunun son günlerinde hemen, hemen her hafta yapılan bu müsabakaları futbol federasyonu hesabına muvaffakiyetli bir mevsim sonu telâkki etmek lazımdır. Dünyanın bu gürültülü devresinde büyük müşkülâta rağmen İngiliz, Rumen ve en nihayet kuvvetli bir Alman takımı da Türkiye'ye getirmek imkânlarını temin edenleri futbolumuz hesabına alkışlamak haksızlık olur.

Gelecek Admira takımının haber verildiğine göre bir Alman muhtelili şeklinde olması ve içinde Almanyanın göz bebeği gibi sevdiği futbolcularının bulunması maçlara verilen ehemmiyeti açık bir şekilde tebarüz ettirmektedir. Takımı teşkil eden oyuncuların bir kısmı Viyananın Admira takımından ve bir kısmı da askerlikleri dolayısıyla Viyanada bulunan Almanyaya şampiyonu meşhur Şalke takımının oyuncularından mürekkeptir. Misafir takımında santrif Gausel, sol iç Urban, sol açık Arlt ve sağ açık Malecki Alman millî takımının en kıymetli elemanları ve dünya futbol âleminde şöhret yapmış oyuncularındır.

Bir nevi Alman muhtelili olan bu takımın şimdiye kadar Türkiye'de görmek imkânını bulamadığımız Alman futbolu hakkında bir kanaat vereceği muhakkak olduğuna göre getirilecek oyuncular üzerinde titiz davrandığı ve mevcutların en iyilerinden seçildiği tabiidir. Sürat ve tekniğe istinat eden Alman futbolunu sahalarımızda görmek ve muvaffak olan sistemlerinden bir şey kapabilmek bizim için büyük bir kazanç olacaktır.

1936 Berlin olimpiyatlarında bilhassa sol içleri Urban vasıtasıyla muvaffakiyetli neticeler elde eden fakat bizim 4 - 0 yenildiğimiz Norveç dömişinal maçında mağlûp olarak tasfiye uğrayan Alman millî takımı hakkında gazetelerde yapılan neşriyat arasında bilhassa bu oyuncu hakkında sitayişkâr yazılara tesadüf edilmiştir.

Olimpiyat esnasında büyük bir dikkatle takibettiğimiz Alman millî takımında o zaman en muvafık olan oyuncu da bu Urban idi. Sağlam bünyeli olan bu oyuncu bilhassa kalelerinin sıkışık vaziyetlerinde topu geriden kaparak uzun paslarla oyunu açması ve sırası geldiği zamanda da kale önünde bomba gibi şutlar atabileceği vaziyete girmesi bakımından nazarı dikkatimi celbetmişti. Favulsuz fakat sert bir oyun tarzı vardır. Şimdi bilmem amma o zaman nefes kabiliyeti dehşetti. Bütün oyun esnasında her tarafa yetişen sırasında müdafaaya yardım eden sırasında da rakip kaleye bomba gibi şutlar yağdıran oyuncu Urban idi. Şutları çok sıkı ve isabetlidir. Kornerlerde kafa çıkışları kaleciler için daimi bir tehlike oluyordu. Başlı başına büyük bir kıymet olan böyle bir oyuncuyu sahalarımızda görmek futbol meraklıları için hakikaten seviyilecek bir hâdisedir.

Tavsiye ederim bu oyuncunun en ufak hareketlerini bile gözden kaçırmayın, bana hak vereceğinize eminim.

Admira takımından son dakikada alman bir telgraf üzerine evvelce tesbit ve gazetelerle ilân edilen programda bazı değişiklikler yapılmış zarureti hasıl olduğu haber verilmektedir. Alman misafirlerimiz bu sabah şehrimize geleceği cihetle yorgunlukları göz önünde tutularak Galatasarayla bugün yapacağı maçtan vazgeçmiştir. İlk maç yarın Fenerbahçe stadında Fenerbahçe ile yapılacak ve ikinci maçı da çarşamba günü Şeref stadında Beşiktaş oynacaktır. Misafirlerimiz son maçlarını da gelecek pazar günü Şeref stadında Galatasarayla yapacaklardır. Takımın İstanbul maçlarından sonra Ankaraya gidip gitmeyeceği henüz malûm değildir. Beşiktaş, Galatasaray ve Fenerbahçe kulüplerimize bir dostluk tezahürü olarak yapılan bu maçlarda muvaffakiyetler dileriz.

ŞAZİ TEZCAN

Fazar günü yapılacak terfi maçları: 1st. Futbol Ajanlığından: Şeref stadı: Saat 10 A. Hırsar - Hilâl :H. Muzafer, Halit, Hayati, saat 12 Davutpaşa - Eyüp :H. Şazi, Müeyyet Zeki,

Alman ordusu için toplanan kitaplar

Alman milleti, kışın, ordu için yünlül giyim eşyası topladuktan sonra, askerini eğlendirmesi için binlerce musiki âlatı, gramofon ve plâk hediye etmiştir.

Üçüncü kış ianesinde de Alman milleti, ordusuna 9 milyon 513 bin 679 parça kitap hediye etmiştir. Bu kitaplarla, Alman ordusu için

mamıştır. Kendisine vitamin enjeksiyonu yapılmakta ve lâstik bir boru vasıtasıyla midesine sulu yiyecek verilmektedir.

Bir çok doktorlar Gerda'yı muayene etmişlerdir. Fakat bu ârzanın sebebi bir türlü anlaşılamamıştır.

46,600 kütüphane vücutta getirilebilecektir. 1941 yılının birinci teğrin ayından beş mayısa kadar 20,901 kütüphane Alman ordusunun emrine verilmiştir. Şimdiye kadar üç defa yapılan kitap toplamasında Alman ordusu için 23 milyon parça kitap toplanmıştır.

Aşhaneler

Geçen harbde Dr. Celâl Muhtar tarafından kurulan aşhaneler sisteminden istifade etmeliyiz

Büyük şehirlerde fakir halkı beslemek için önümüzdeki kış mevsiminde hükümet tarafından Kızılay ile anlaşılmış, büyük aşhaneler açılacağı Başvekilin Büyük Millet Meclisinden beyanatından anlaşılmıştır.

Bu haber bize geçen Umumi Harbde o vakitki Kızılay (Hilâlahmer) namına muhterem doktor Celâl Muhtar tarafından tesis veldare edilen aşhaneleri hatırlattı. Kurulacak yeni aşhaneler için istifade edilir düşünce ile bu satırları yazmayı faydalı bulduk.

Doktor Celâl Muhtar bu aşhaneleri kurarken en basit ve en az sulistimale müsait usulü bulmuş ve tatbik etmiştir. Hilâlahmerin meşhur ambalarında yaptırıldığı büyük bakır kazanlar medrese veya camii avlularında kurulur, altlarında mütemadiyen odun yakılarak içlerindeki etil bulgur, kavurma veya bismahı kuru fasulye, nohut gibi bir türlü yemek mütemadiyen sıcak bulundurulurdu. Her kazanın başında aynı renkte açıcı kılıfın ve gömleği giymiş eli kepeklî birer adam dururdu.

Bu adamlardan biri beyaz renkte giydirilmiş ise diğerlerinin üzerlerinde kırmızı, mavi, yeşil, pembe renkte gömlek vardı. Beyaz renkinin elindeki kepeği bir kıyık, kırmızının ki iki, mavinin ki üç, yeşilin dört,

pembenin beş nüfusluk yemeği alabileceği büyüklükte yapılmıştı. Bundan da maksat meselâ iki nüfusluk yemek alacak bir kimsenin istihkakını kepeği bir daldırışta verebilmek ve bu suretle sulistimale meydan bırakmamaktı.

Dört kişilik yeşil istihkak sahibi e- linde kontrolnden geçmiş ve zumbalanmış yeşil kartı ile doğrucu yeşil gömleklî adamın önüne gidiyor ve bir kepeği dolusu yemeğini beraberce getirdiği kaba alarak gidiyordu. Bu renk ve hesaph kepeği usulü sayesinde uzaktan kolayca kontrol işi temin edilmiş bulunuyordu.

O tarihte bizdeki Hilâlahmer teşkilâtı tetkike gelen bir Avusturya Salihahmer heyeti diğer müesseseler arasında bu aşhaneleri de gezmiş ve bu sistemin basitliği ve mükemmel-yeti karşısında hayran kalmıştı. Sonradan haber alımdına göre bu heyet Viyanaya döndükten sonra Avusturya köylerinde bu sistemi tatbik ettirmiş ve çok iyi neticeler almıştır.

Kızılayımıza bunun gibi ve bundan çok daha mühim hizmetler yapmış olan doktor Celâl Muhtardan bu aşhane işi hakkında daha faydalı malûmat almak da mümkündür. Herhalde bu muhterem şahsiyetin pratik fikirlerinden bu arahik çok istifade edilebileceğine kanlız.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

HIRSİZ...

Suçlu yerindeki ufak tefek ve kurnaz bakışlı adam doğrudur. Önündeki parmaklığa dayandı. Ve sözünü bağladı:

— Bay reis, her şeyi min evvel, ilâ âhir, çığır çığır anlatacağım... Evet, size karşı pek yüzüm yok... Buraya hırsızlık suçlu ile kaç kere geldim. Fakat cahilliğime bağışlayınız bay reis...

Reis:

— Canım sadede gel... Kısa kes... Gene ne marifetler karıştırdın? Şöyle bakalım...

— Söyliyeceğim efendim, söyliyeceğim... Hiçbir şeyi saklamadan söyliyeceğim... Amma neresinden başlayacağımı kestiremiyorum...

Reis, davacı yerindeki iriyarı, kamlar adamı göstererek:

— Ağustos ayının 19 uncu gecesi hırsızlık kasti ile bu bayın evine girmişsin... Doğru mu?

Ufak tefek adam başını salladı:

— Evet... Doğru amma işi bir de benden dinleyiniz bay reis...

— Haydi anlat bakalım...

— Benim bir arkadaşım vardır. Belki tanırız, Burularda sık sık doluşur, İperit Recep derler... İsmi bak da ne mal olduğunu anla... Malum ya; İperit zehirli gazların en müthişidir... İşte geçen ağustosun 19 uncu gecesi bu İperit beni zehirledi. Yanıma geldi:

— Ülan hmbil... dedi, böyle salak dolacağına gel seninle bir iş yapalım... Köyün öbür ucundaki «Kadri Bey köşkü» nü biliyor musun sen?

Cevap verdim:

— Biliyorum... Ne olacak?

— O köşk değil, bir hazine be... Vailah de bilahde de bir hazine... İgi tik-hik tikim, hem de ne eşyalarla, ne mallarla dolu...

— Çekil başından yahu... Zehiriye beni... Zaten şaşkın bir haldeyim...

— Aptal! Köşk tepetenha... Sahibi olacak heriften başka kimse yok... Bu gece guraya bir uğrayabiliriz...

— Git birader... İşin mi yok?... Dert ağma başıma...

Lâkin ne dedi isem olmadı, İperit aklımı geldi bay reis... Dıyorum ya cahillik işte... Ne ise efendim, biz karar verdik. O gece saat üçte doğru «Kadri Bey köşkü» ne uğrayacağız ve yükte hafif pahada ağır ne bulursak kaldıracacağız...

İperit bir numara daha çevirdi ve kendisinin dışarıda gözü olarak kalmamasına, benim de içeri girip öteyi beriye toplamama karar verildi... Halbu ki gençliğimin hayrını görmüyeyim bay reis... Geçen sefer hapishaneden çıktığımdanberi böyle şeylere tövbe etmişim. Herif beni kandırdı işte...

Lâfi uzatmayalım. Saat tam ikide «Kadri Bey köşkü» nün arka tarafına gelmiştik... Hani o 19 ağustos gecesi dediniz gece!... Fakat hava çok sıcaktı. Yaparak bile kımıldamıyorduk. Hem suaktan, hem de korkudan, heyecandan sucuk gibi terlemiştim. Bahçe duvarının yanına geldik. İperit benim gibi boy bos fikirleri değiştir. Sözümlü meclisten dışarı katır gibidir... Duvarın önünde o bana omuz verdi. Bir hamle ettim. Çıktım. Lüp, duvarın öte tarafına, bahçeye...

Çoktanberi bu işi yapmadığım için, sanki ilk defa böyle bir halt karıştırmıyordum gibi, korkudan baygınlaşarak geçiriyordum. Elim, ayağım titriyordu. Safi kulak kesilmiştim. Böceklerin ötüşü bile kulığıma gürültü gibi geliyordu. Bahçenin içinde ilerledim.

Binaya yaklaştım. Önüme bir kapı çıktı. Bunun yanında bir pencere vardı. Büyüğe bir pencere... Camı kesip pencereyi açmam dakika sürmedi... Buradan içeriye girdim. Lâkin Evin içi korkunç artırdı. Bahçede iken açık havada kendimi daha rahat buluyordum. Halbuki şimdi... Önümde hayal meyal uzanan merdivenlere ayağımı dokundurmadığıma bile cesaret edemiyordum. Gecenin loşluğunda masaların, kanapelerin ancak şekillerini fark ediyordum. Sanki dışarıdan tutulan hafif bir ışık bunları aydınlatıyor gibiydi. Kulaklarım ve gözlerim o kadar tetikte bulunuyorduk.

Daha iyi görmek için fenerimi de yakttım. Yavaş yavaş merdivenleri çıkmağa başladım. Yukarı kata, büyük salona gelmiştim. Bu ev ve sahibi hakkında epey şeyler bildiğim için kayımsızca eşyanın yerini kolayca tahmin edebiliyordum.

Lâkin büyük salonun köşesinde birdenbire gözüme acayıp bir şey ilikti. Yanarken, açık unutulmuş radyo...

Her halde çok kısılmıştı. Çünkü sesler yızaltı halinde ısıtılıyordu. Lâkin ben gene bunu tehlikeli buldum. Birdenbire ses yükseldi, köşkün sahibi onu susturmak için buraya gelebilirdi.

Radyoya yaklaştım. Onun düğmesini sola doğru çevirdim. Sen misin bunu yapan?... Kalm bir erkek sesi avaz avaz bağırmağa başlamaz mı? Yalnızlıkta ses büyütücü düğmeyi çevirmiştim. Hemen kıstım. Başka bir düğmeyi döndürdüm. Vay efendim vay... Elim kırılıyordu!

Bir an içinde gümbür de gümbür bir dans havası başlamaz mı? Amma nası! Gümbür, kulaklar paralayıcı bir şey... Sorma. Onu da «kısasım» de, cim. Bu sefer radyodan gök gürültülerini andıran sesler çıktı.

İşte tam bu sırada salonun kapısı açıldı. Bir perdenin arkasına kendim cımağ istedim, amma geç kalmıştım. Ev sahibi bay Kadri, elinde kocaman bir tabanca ile kargama dikilmişti. Ne yapacağımı şaşırılmışım. Lâkin o sırada aklıma Şeytanım bile düşünemiyordu. Bir kurnazlık geldi. Köşk sahibi hakkında birçok şeyler söylenirdi. Onun manyatizmaya meraklı olduğunu, tanıdıklarının uyutmağa kalktığını işitmişiydi. Bay Kadri, bana:

— Ne arıyorsun burada?... deyince, şöyle bir sikkendim ve cevap verdim:

— Ben mi?... Ben mi?... Ben kendimde değildim ki Rüya da gibiyim... Ben birisi zorla uyuttu, büyüledi... Sonra bir takım emirler verdi, buraya girmemi, öteberi almamı söyledi... Bunlar hep onun fikri. Beni ayıttan...

Bu sözle o kadar kati söylemişim ki adamcağım gözleri parladı:

— Öyle mi?... Demek siz medyumunuz. Yani istenildiği zaman uyutulan insanıdır ha!... Ne iyi... Ben de bir medyum arıyordum...

Ben medyumun ne demek olduğunu birkaç hafta evvel kahvede öğrenmiştim. Orada birisi:

— Bay Kadri bir medyum arıyormuş. Amma bulamıyormuş... demişti. İşte o vakit medyumun manasını sormuştum. Bana anlatmışlardı... Bu söz aklımda kaldı, ve bay Kadriye:

— Evet... dedim, ben mükemmel bir medyumum... Bana ne emir verilerse hemen yaparım!

Bunun üzerine köşk sahibi tabancasını bir tarafa koydu. Artık benimle konuşuyordu. Lâmbaları yakmıştı. Şimdi salon apaydınlıktı. Bu sırada İperit'i düşünüyordum. İçimden: «İşim o kaçmıştı» diyordum.

İşte bu vakadan sonra bay Kadri beni medyum olarak yanında alıyordu. Onun epeyce parasını aldım ve yalancıkdan da uyuyordum. Göhya hakikaten medyumum gibi bir takım şeyler yapıyordum.

Lâkin hınzır İperit beni rahat bırakmadı. Benden para süzmek için neler yapmadı? Nihayet bay Kadriye bir mektup yazarak medyum filân değil, bal gibi hırsız olduğunu, ağustosun 19 uncu gecesi manyatizma ile değil, kendi arzumu evini sormak istediğini bildirmişti... O da beni yakalayıp mahkemeye verdi. İşte vaziyet bundan ibaretti bay reis!

Hikmet Feridun Es

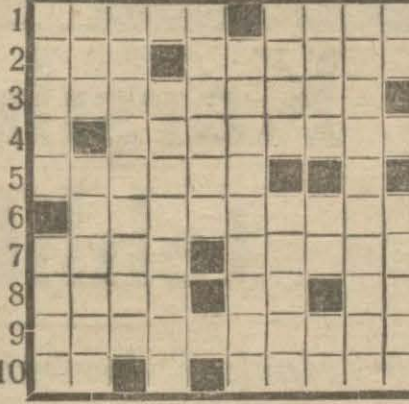
Türkiye İş Bankası A. Ş. den:

1 Haziran 1942 pazartesi gününden itibaren şube ve ajanslarımız işgellerini aşağıdaki saatlerde açık bulundurulacaktır. Sözlü olarak bildiririz:

Adı günlerde: 9.30 - 12 ve 13.30 - 15.30. Cumartesi günleri: 9.30 - 11.30.

BULMACAMIZ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10



Soldan sağa ve yukarıda aşağıya:

- 1 — Çiğnenir amma yutulmaz - Ters masceder.
- 2 — Tath değil - Üfleyen.
- 3 — Kıpırmaz oluyor.
- 4 — Saatini düzelten.
- 5 — Uzun boyunlu bir hayvan.
- 6 — Has etmek.
- 7 — Uyku da görülür - Cihet.
- 8 — Bir soyadı - Lâhza - Nefî adadı.
- 9 — Meraka düşen.
- 10 — Genişlik - Başına «B» gelirse vesile demektir.

Geçen bulmacamız

- Soldan sağa ve yukarıda aşağıya:
- 1 — Ziyaretgâh, 2 — İlâvele, 3 — Yalmayak, 4 — Avis, Ge, Ra, 5 —

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme
Umum idaresi ilânları

31/5/42 pazar gününden itibaren işletmeye açılacak olan «Tuzla işletmelerine» gidecek yolcuların gidış ve dönüşlerini temin için 22/27, 24/29, 26/31, 28/33 ve 30/35 No. lu banliyö trenleri her gün ve 20/25 numaralı banliyö treni ise pazartesi ve cumadan gayri günlerde işletmeye devam ettirilecektir. Bunlardan başka Haydarpaşa - Gebze - Haydarpaşa arasında işleyen 36/41 Pendik - Gebze - Haydarpaşa arasında işleyen 1016/19 ve Haydarpaşa - Adapazarı - Haydarpaşa arasında işleyen 52/51 No. lu katarlar da yolcuların inip binmesi için işletmelerde birer dakika duracaklardır. Sayın halkımıza ilân olunur. (5389)

Muhammen bedeli 154200 (yüz elli dört bin iki yüz) lira olup ekşiltmeden mütevellit masarifi ve vergileri ayrıca tediye olunmak üzere 8000 ton çimento 15/6/1942 pazartesi günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara idare binasında toplanan Merkez 9 uncu komisyonunca satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 8960 (sekiz bin dokuz yüz altmış) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevî zarflarını aynı gün saat (14.30) on dört otuz karda Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır. Şartnameler (1) lira mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa vizesinden temin olunur. (5972)

Muhammen bedeli (8840) lira olan 980 adet komodin etajer (16/6/1942) salı günü saat (15.30) on beş buçukta Haydarpaşa Gar binası dahlindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerle (648) liralık muvakkat teminat kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevî zarflarını aynı gün saat (14.30) on dört otuz karda Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır. Şartnameler (1) lira mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa vizesinden temin olunur. (5994)

Ambalaj çuvalı alınacak
Türk çimentosu ve kireci
A. şirketinden:

Şirketimiz çimento ambalajına salih eb'ad ve evsafıta çuval satın almak arzusu vardır. Alâkadarların Galatada Agopyan Harmanı Şirket merkezine çuvaldarm eb'adı, ne çuval olduğu, yenilik veya kullanılmışlık derecesi ile fiatı hakkında tahriren veya şifahen teklif göndermeleri rica olunur.

Devlet Deniz Yolları İşletme Umum
Müdürlüğü ilânları

Adalar-Anadolu-Yalova hattı yaz programı

Adalar - Anadolu - Yalova hattında 1/Haziran/942 pazartesi gününden itibaren yaz programı tatbik olmaktadır. Yeni program işkelerine asılmıştır. Cep programları işgelerde satılmaktadır. (5997)

50 bin liraya satılık kâgir ev

Moda burnunda tamamen denize nazır 2 tarafı cadde 13 odalı kâgir bir ev arkasında bahçesi var. Senede 2500 - 3000 lira irat getirecek değerde mesahası 343 metre. Moda burnunda 22 numaraya müracaat. Telefon: 60118.

RADYO

Bugünkü program

13.30 Program, 13.33 Türkçe plâklar, 13.45 Ajans haberleri, 14.00 Riyaset-i cümhuriyet bantosu, 14.30 Ankara ilâhîbahar et kollarının tahminleri, 18.03 Dans orkestrası, 18.45 Radyo çocuk kulübü, 19.30 Ajans haberleri, 19.55 Uşşak makamından şarkılar, 20.15 radyo gazetesi, 20.45 Beraber türküler, 21.00 Konuşma, 21.15 Dinleyici istekleri, 21.45 Konuşma, 22.00 Salon orkestrası, 22.30 Ajans haberleri ve borsalar.

★ Bölge Atletizm ajanlığından: Aşağıda isimleri yazılı olan Atletizm hakemlerinin 31 mayıs pazar günü saat 14 te Robert Klej sahasında bulunmaları rica olunur: Unvan Tayfur oğlu, Nazmi Tüfekçi, Dr. M. Ali Aybar, Mc. Gree, Davit, Vahi, Yasuni, Dr. Nurettin Sancı, Ali Rıza, Cemil Uzunoğlu, Sadık Buttur, Field, Y. Skindria, Özbaş, Enis, Prof. Allen, Neriman, Tekil, Agopyan, Sudi, Devetici, Kangelidis, Klopstok Çineyt, Turgut, Kesim, Besim.

Ren, Güllük, 6 — Elâğızlı, 7 — Teyellemek, 8 — Gra, Cumur, 9 — Krü, Erik, 10 — Hu, Akık, Kl.

SİNGAPUR KORSANLARI

Tefrika No. 103

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Toğoma o kadar korkuyor, o derece titriyordu ki, T1 - P1 kolundan tutmasa, cansız bir heykel gibi yere yuvarlanacaktı.

Kava - Mura, Toğomanın yanına sokuldu:

— Bu muhafızlara, bize karşı gelmeleri için sen mi emir verdin...

— Hayır, hayır... ben böyle şeylere karışmam. Bu emri veren amcamdır. Ben kendi köğümünden buraya eğlenmeye gelmişim. Benim bir şeyden haberi yok.

— Senin köşkün nerede?

— Oskanın doğu kapısından çıkınca, yarım saat ötede...

— Şu, halkın dilinde dolayan meşhur hazinen de orada mı?

Toğoma gözlerini kırıştırarak heycanla cevap verdi:

— Evet amma, benim hazinem neden soruyorsunuz? O bana babamdan miras kaldı, babama da büyük babamdan miras kalmış.

Kava - Mura güldü:

— Bundan sonra, bütün derebeylerinin hazineleri milletin olacak.

Toğoma şaşırdı:

— Benim dedemden kalan hazineme millet ne hakla el koyabilir? Bu adaletsizliğe ben tahammül edemem, Kava - Mura!

— İyi amma, sizin yaptığınız adaletsizliklere bu millet asrılardanberi tahammül etmiş. Siyogoların hazineleri milletin olacak. Derebeylik saltanatı sona erdi. Her şey yıkıldı, anlıyor musun?

Toğoma şaşkın şaşkın Kava - Mura'nın yüzüne bakıyor ve söyliyecek söz bulamıyordu.

Kava - Mura adamlarına seslendi:

— Şu herif bodrumlardan birine atınız. Onunla daha sonra hesaplaşacağız.

Toğomayı bodruma götürdüler, hapsettirler.

Kava - Mura, Toğomanın şehir dışındaki köşkünden sarılması ve hazinenin meydana çıkarılması için sadık adamlarından bir kısmını oraya göndermişti.

Şimdi Kava - Mura, Toğomanın amcasının adamlarının ve cariyelerinin hapsettirdiği semin katındaki büyük mahzeni açtırmağa ve oradaki insanları görmeğe gidiyordu.

Valinin gözdesi

Osaka caddelerinde artık:

«Tenno - Hika banzay!»

Yani: «Yaşasın padişah!»

Sesleri yükselmiyor, onun yerine halk:

«Nippon banzay» (Japonya yaşasın...) sesleri duyuluyordu.

Kava - Mura:

— Oskalıları bizi iyi karşılıyorlar. Demek ki, kapıları kapatan bir avuç siyogon muhafızı da işe karışmamış olsaydı, şehre kolayca girebilecektik.

Diyor ve bu neticeyi gördükçe seviyorlardı.

Koynundaki mahzen anahtarını çıkarmıştı. Vallinin usaklarından biri:

— Efendimizin gözdesinin yemek zamanı geldi geçti. Onun yemeğini her gün sabah akşam ben götürürdüm. Müsaade ediniz de gene ben götürüeyim... diye yalvarıyordu.

Kava - Mura uşağın göğsüne bir tekme vurdu... demir kapıyı açtılar.

İhtilâlciler köşke girince Kava-Mura'nın emrıyla köşkte buldukları kadın, erkek kim varsa, hepsini bu mahzene atmışlardı. Dokuz saatteberi mahzende kapalı, aç ve susuz kalan yize yakın insan vardı. Vallin, güzelliği ve cazibesiyle meşhur gözdesi de bunlar arasında bulunuyordu.

Kava - Mura bu kadını herkesten önce görmek istiyordu. Mamafih ilk defa içine bir kadını yaşamak hura düşen korsan T1 - P1 de bu güzel cariyeyle görmek hevesine düşmüştü.

Mahzenin kapısı silahlı korsanlarla çevrilmişti. Kava - Mura ve arkasından gelen birkaç korsan mahzene girdikleri zaman:

— Yalvarınız sana, en şanlı kahraman! Bizim canımıza kıyma!

Gibi yalvarırlar birbirini ardınca kulaklara aksettiriyor.

Kava - Mura bir iki adım yürüdü... ilkönce mahzenin demir kanatlı pencerelerini açtırdı... mahzene giren ışık herkesin çehresini meydana çıkardı.

Bu sırada Kava - Mura'nın ayaklarına düşen yaşlı bir adam, inler gibi, hazine bir sesle:

— Biz neden buraya taktılar? Bu geceye kadar her birimiz kuş tüyünden yapılmış yataklarda yatıyorduk. Buradaki taş üstünde bir gece kahr-sak, hepimiz hasta oluruz, aslanımı! Biz serbes bırakın da yataklarımıza gidip uzanalım. Biz böyle skunlu yerlerde yatıyacak insanlar değiliz. Biz mehermet ediniz-

Diye yalvarmağa başladı. Kava - Mura:

— Memleketin her köşesinde ihtilâl var. Saltanatı devri sona erdi. Bundan sonra kuş tüyünden yataklarda millet yatacak... diye bağırıyor. İhtiyar gözlerini açtı:

— Ne diyorsun, bundan sonra bizim kuş tüyü yataklarımızda millet mi yatacak? Hayır... hayır... bu olmaz. Ben buna razı değilim.

Kava - Mura güldü:

— Artık söz sırası bize geldi. Söz susmak yararır.

Ve göğsüne bir tekme vurarak:

— Çeneni tut, dedi, şimdi kafam koparırım.

Yürüdü...

Kadınların yanına sokuldu:

— Vallinin gözdesi nerede?

Yaslıca bir kadın:

— Efendimizin gözdesi üstünlü için dedir... diye cevap verdi... sabahatberi yüzü gülmüyor. Öğle yemeğini de yemedi.

— O da efendimizin gittiği yere mi gitmek istiyor?

Vallinin öldüğünden haberi olmayanlar birdenbire şaşırıyorlar:

— Efendimize bir şey mi oldu?

Kava - Mura ciddi bir tavırla başını salladı:

— Kendi cezasını kendi vermiş. Barsaklarını deşip gebermiş.

— Harakiri, öyle mi?

— Neden şakşırsunuz? O, kendi cezasını vermeseydi, korsanlar kendisini parçalıyacaktı.

Bu arada yere serilmiş kimonolar üstünde uzanmış bir kadın hicrarak ağlamağa başladı:

— Efendimiz öldüyse, ben neden hâlâ yaşıyorum... içimde hançeri olan yok mu?

Bu kadın, vallinin gözdesi Çan - Fo idi. Genç, güzel, süflü gibi ince ve zarif bir kadındı.

Çan - Fo alaycı bir bakışla güldü: yunca, ona sadakatını göstermek için intihara karar vermişti.

Kava - Mura mahzendeki kadınları yararak, vallinin gözdesinin yanına yaklaştı:

— Çan - Fo, dedi, efendin öbür dünyaya gitti. Saltanatını da yıktılar. Bundan sonra onun ne varsa millete kaldı.

Çan - Fo alaycı bir bakışla güldü: — Ben, ondan başka kimsenin mah olamam. Biraz sonra efendime kavuşmanın yolunu bulamaz mıyım sanyorsun?

Kava - Mura arkasından duran korsanlardan birine şu emri verdi:

— Çan - Foyu buradan çıkartın ve ellerini arkasına bağlayıp üst kata egyasız bir odaya kapatınız... ve kimse ile görüşmeyiniz.

Çan - Foyu mahzenden zorla alıp götürdüler.

Geride kalan kadın, erkek bir sürü saray halkı:

— Biz de serbes bırak... bız burada ne zamana kadar mahpus kalacağız? Diye bırıyordu. T1 - P1:

— Saltanatı köğünden yıkılmak için bunların hepsini kılıçtan geçirelim.

(Arkası var)

PERİLİ KONAK

Tefrika No. 74

Çeviren: AHMET HİLÂLİ

Koruda pazar günleri gezip eğlenmelerini menettiğim için Fenworthy halkının bana rahmet okumadığını ve beni bulsalar bir kağız suda boğacaklarını biliyorum. Fakat onların lânet ve hiddeti bana vızgelir. Anladım ki azizim? Düşünün bir kere, koca bir köy halkına meydan okudum ve onları göla getirdim.

Bu, küçük bir muvaffakiyet midir sanki? Benim karakterimi bilmiyenler, istedikleri kadar arkamdan gülsünler ve incir çekirdeği doldurmayan işler için mahkeme mahkeme dolaştığını ve paralarını boş yere harcadığını söyliyeceklerdir. Onlar, bu işlerden ne anlarlar ki...

Sonra o köy halkına son defa oynadığım oyun da enfestir. Onlar geçen hafta çocuklarla korusuya gidip, ağaçların altında sofralarını kurunca, mahkemenin ilâmı cebinde olduğu halde, polise müracaat ettim ve onları derhal oradan uzaklaştırmamı talebettim. Polis komi-

seri yüzüme alık alık baktı. Fakat mahkemenin ilâmını cebinden çıkıp ona okuyunca, derhal harekete geçti. İlk polis göndererek köylülerini ormandan kovdurdu.

Köylülerin, polisleri görür görmez çoluk çocuklarla beraber süküm püküm korudan nasıl kaçıştıklarını görseydiniz, kakkahaları basardınız.

Köylüler, kaçarlarken, bana ağza alınıyacak küfürler savuruyorlardı. Polislerden bu hususta bir zabıt varakası tutmalarını talebettim. Fakat herifler, bu talebime aldırmadılar. Ben onlara da göstereceğim, müddetumunıye zabıt varakası tutmayan polisleri şikâyet edeceğim, ve hadlerini bildireceğim. Onlar Frankland'ın ne adam olduğunu anlayacaklar, fakat son pışmanlık fayda vermez.

— Bunu yapmazsınız sanırım, sonra size düşman kesilirler.

— Onların dırmanlığı bana vız gelir. Ben bildiğimden şaşmam. Ak-

lima birşey koydum mu muhakkak yaparım. Ormandan kovdururken beni yuhalyan ve küfreden halk hakkında zabıt varakası tutmayan polisleri âmirlerine şikâyet edeceğim, icabederse Dahiliye nazırına da başvuracağım. Ben artık böyle adamlara yardım etmiyeceğim.

Siz benim ne dikkafah ve inatçı bir adam olduğumu bilmezsiniz. Ben Nuh der, peygamber demem. Onların burundan getirmemem bana da Frankland demesinler.

Anlaşılan ihtiyar bu şekilde sözlerine devam edecekti. Sözleri, bütünlemeleri artık canımı sıkmağa başladı. Mevzuu değiştirmek icab ediyordu.

Frankland'ın polisleri atıp tutarken, «ben artık böyle heriflere yardım etmem» sözü dikkatimi çekmişti. Bundan istifade eder ve ihtiyar asıl istediğim mevzuu irca edebildirdim.

Fakat muhabatım çok tuhaf tabiatlı bir adamdı. Bir meseleye ehemmiyet verdiğini sezdi miydi, derhal sözü keser ve cevap vermezdi. Onun için ihtiyatla hareket etmek ve şüphesini tahrik etmemek icab ederdi. Binaenaleyh lâkayt davran-

mağa çalışarak ve hiç ehemmiyet vermemiş gibi görünerek sordum:

— Muhakkak polisler, tezkeresiz avlananlara göz yummuş olacaktı.

— Hişt, suçları, bundan ibaret olsaydı ağzımı bile açmazdım. Fakat mesele, zan ve tahmin edeceğinizden daha mühim ve daha vahimdir. Bozkırda kollarını sallıya sallıya serbes dolayan firari hayduda ne dersiniz, azizim?

İhtiyara şaşkın şaşkın bakıyordum.

— Haydudun saklandığı yeri biliyor musunuz mosyö Frankland? diye sordum.

— Saklandığı yeri, sarıh surette bilmiyorum. Fakat onu enseleyebilmek için polise bazı malumat verebilirim. Herifi yakalayabilmek için ne lazım? Yiyeceklerini tedarik ettiği yeri öğrenmek... Bu yeri öğrendikten sonra peşine düşmek lazım değil mi?

Frankland'ın bu mütalâası doğru olduğuna şüphe yoktu. İhtiyar, zirdelinin biri olmakla beraber, sözleri çok mantıklı idi.

— Hakkınız var mosyö Frankland! Fakat haydut Selden'in bozkırda saklanmakta bulunduğunu

kimden öğrendiniz?

İhtiyar, muzafferana bir eda ile cevap verdi:

— Hayduda öteberi götürün adamı kendi gözlerimle gördüm de...

Barrymoor'un sırtı meydana çıkacağından korktum. Zira bu geveze ihtiyar,



Müzeyyen Senar

1 Hazirandan itibaren 20 kişilik pek muhteşem

BİR SAZ HEYETİ

refakatinde olarak; Taksimdeki nezih MAKSİM SALONUNDA büyük masraflar ihtiyarile vücutte getirilen ve güzel dekorları ile bir cennet yuvası şeklini alan, Adalar ve Marmaraya mükemmel nezareti bulunan

MAKSİM BAHÇESİNDE

Seanslarına başlayacaktır. Tel: 42633

KAHVE ve ÇAY

Tüccar ve Bayilerle Çayhane sahiplerine

1/6/942 tarihinden itibaren mer'iyete giren 4223 numaralı kahve ve çay kanununun aşağıda yazılı muvakkat birinci ve beşinci maddelerinde:

Muvakkat Madde: 1 — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, bu maddelerin ticaretiyle iştigal edenlerle, ticaret maksadiyle bu maddeleri bulunduran veya imalatında iptidai madde olarak kullananlar ve kahvehane, gazino, lokanta otel gibi pişirilmiş kahve ve çay satanlar, memleket dahilinde ellerinde bulunan veya sipariş edilmiş olup da yolda olan veya akredidifi açılarak siparişi yapılmış bulunan kahve ve çay miktarlarını 48 saat içinde bir beyanname ile mahallerindeki inhisarlar idaresine, bulunmayan yerlerde en yakın inhisar idaresine gönderilmek üzere mahalli mülkiye âmirliğine bildirmeye mecburdur.

MUVAKKAT MADDE 5:

Muvakkat birinci maddede tâyin edilen müddet içinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen kahve ve çaylar müsadere edilmekle beraber çayın her bir kilo veya kesirleri için (20) ve kahvenin her bir kilo veya kesirleri için (10) lira ağır para cezası alınır.

Beyanda bulunmayan veya eksik beyan eden satıcılar hakkında ayrıca 1918 sayılı kanunun muaddel 25 maddesinin 3 ncü fıkrasında yazılı hapis cezası da tatbik olunur.

Alâkadarların nihayet 2/6/942 saat 17 den evvel beyannamelelerini inhisarlar idaresine ve taşrada inhisarlar idaresi bulunmayan yerlerde Mülkiye âmirlerine vermeleri ehemmiyetle ilân olunur.

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden

Istanbul Defterdarlığından:

Mükellefin adı ve soyadı	İşi	Adresi	İhbarname	Yılı	Matrah	Kazanç	Buhran	Zam
Mehmet Topçu	Kahvehane	G. tepe tütüncü M. efendi 109	24/22	938	96	33.60	6.27	—
Koçu Bikaç	İçkil çalgılı gazino	C. ağa deniz K1. No. 8	59/10	938	671	157.41	31.48	—
Şaban Demirkol	İçkil çalgılı gazino	Bostancı İskele 1/3	59/19	938	150	24.30	4.86	12.15
İsmail O. Akif	Gazino	S. Cedit Cadde	59/21	938	720	247.75	49.55	—
İsmail O. Akif	Plaj	de B. 82/1	59/21	938	420	88.20	17.64	—
Hallim O. Behçet	Plaj ve büfe	S. Cedit Cadde B. 82/1	59/21	938	420	42.00	8.40	—
İsmail Tezel	D. hamamı	Z. paşa Fener B. bilâ	59/25	938	300	64.61	12.93	—
Ali Gülay	Kır kahve	Z. paşa Kalamış 30/3	59/27	938	36	8.12	1.02	—
Mehmet O. Mustafa	İçkil kır gazino	Z. paşa Hat boyu 7/5	59/28	938	100	26.20	4.84	—
Bahaeddin Yalçın	D. hamamı	Z. paşa Üç İsmisiz 3	59/29	938	255	60.19	12.04	—
Haydar Rifat Yorulmaz	Müteahhit	H. paşa Üstgeçit küp	1/6	938	31309.39	469.04	93.93	563.57
Müstahdem vergisi	İşi	Adresi	İhbarname	Yılı	Kazanç	Muvazene	H. K.	Zam
Adi ve soyadı	İş	Adresi	İhbarname	Yılı	Kazanç	Muvazene	H. K.	Zam
Şaban Demirkol	İçkil gazino	Bostancı İskele 6/1	2/26	938	28.00	29.75	8.00	6.56

Kadıköy Maliye Şubesi mükelleflerinden yukarıda adı ve işi ticaretgâh adresi yazılı şahıslar ticaretlerini terk ile yeni adreslerini bildirmemiş ve tebellüğe salâhiyetli bir kimse göstermemiş ve yapılan araştırmada da kendileri bulunamamış olduklarından hıızlarında gösterilen yıllara ait kazanç ve buhran vergileri ve zamlarını havi ihbarnamelelerin bizzat tebliği mümkün olamamıştır. Keyifli 3692 sayılı kanunun 10, 11 inci maddelerine tevlikan tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (5998)

BAYILANLAR ÇARPINTI VE SİNİR BUHRANI ÇEKENLER NEVROL CEMAL

DEN 20 DAMLA ALINCA SINIRLERİ YATIŞIR. DERHAL FERAHLARLAR.

Zayı — Beylerbeyi işe bürosundan aldığım 447, 448 sayılı mayıs ve haziran aylarına ait iki adet ekmeke kartnesi kaybolmuştur. Hükmü yoktur. Adres: Beylerbeyi Çamlıca caddesi No. 68 de Leman Hergül

Istanbul Defterdarlığından:

Sıra	Adı ve Soyadı	İşi	ADRESİ	Senesi	Kazanç L. K.	Buhran L. K.	Muvazene L. K.	Hava L. K.	Zam cezası L. K.	İhbarname No.
1	Tahir ve Ayok	Seyahat acentası	As. Mes. Meşrutiyet cad. 191/1	938	3.15	00.00	2.23	60.90	62	9/30
2	Jan	Düğmecî	As. Mes. Kallâvi Esek 18	938	1.29	18	1.38	1.96	48	9/32
3	Naciye Bedia	Çiçekçi	Tomtom İstiklâl cad. 339	938	61.60	00.00	24.83	17.60	10.34	9/41
4	Mari Arkas	Antikacı	Tomtom Kurtuluş han 285	938	33.18	20.34	39.65	9.48	9.54	9/44
5	Naci Çağlar	Kimyager	Kâtip Mustafa İstiklâl 165	938	6.30	—	—	1.80	84	9/49
6	Kosta Hristo Doro	Şarap deposu	Kâtip Mustafa Hassan Galip 1/1	938	5.25	—	5.58	1.50	1.23	10/5
7	Mari Nalc	Elbise boyacı	Kâtip Mustafa İstiklâl 45	938	1.05	—	—	30	14	10/8
8	Andriya Yanapulo	Yağcı	İstiklâl cad. 167	938	2.95	—	—	85	37	10/9
9	Kolive Hüseyin	Kahvehane	As. Mes. Meşrutiyet 159	938	16.80	—	—	4.80	2.16	10/14
10	Pavil Burodin	Pastacı	As. Mes. Deve çıkmazı 3/5	938	15.40	—	—	1.98	1.98	10/14
11	Sotiri	Mobilyacı	As. Mes. Gönül sokak 44	938	10.32	1.24	11.04	18.60	4.11	10/19
12	Milko	Pastacı	As. Mes. Meşrutiyet 255	938	8.75	—	—	2.50	1.15	11/5
13	Fransuva Dapula	Alle mutbağı	Kuloğlu Tornacıbaşı 26/1	938	7	—	—	2.00	90	11/6
14	Milatyadis	Bira bayii	Tomtom Yeşilçarı 8	938	25.20	—	26.76	7.20	127.08	11/8
15	Muammer Kentman	Gazeteci	As. Mes. Danderya pasajı 8/2	938	7.70	—	6.95	2.20	1.59	11/21
16	Besato Moskovliç	Odun kömür deposu	Galip dede cad. 125	938	28.00	—	22.24	8.00	6.82	5/6
17	Müeyyet Galip	Eldivenci	İstiklâl cad. 284/4	938	1.84	12	1.98	7.86	1.18	11/20
18	Ahmet Cenava	Otelci	As. Mes. Yenigeri ağası 4/6.8	938	11.66	11.79	6.49	2.59	80.27	11/25
19	Ahmet Cenava	Otelci	As. Mes. Yenigeri ağası 4/6.8	938	11.66	—	—	8.30	1.40	10/43
20	Muhsin İsmail	Doktor	As. Mes. Gönül sokak Mat	938	32.00	6.40	—	—	8.39	8/39
21	Kudret Vehbi	Kurutlu oğlu D. otor	Kâtip Mustafa İst. 81/1	938	77.93	15.99	—	—	—	11/44
22	Perikso Pekatro	Büfeci	Kuloğlu Tornacıbaşı 21/1	938	10.40	2.04	—	—	1.87	12/3
21	Dimetri Nikoladis	Gazeteci	As. Mes. Piremeci No. 9	938	648.83	120.83	—	—	—	12/6
22	Dimetri Nikoladis	Gazeteci	As. Mes. Piremeci No. 9	938	468.13	93.23	—	—	—	12/6
23	Kasimo	Dans salonu (Terskor)	As. Mes. Deve çıkmazı 2	938	3.20	—	—	65	5.15	9/22
24	Bedriye Perker	Sinemacı	As. Mes. Süreyya çarşısı 14	938	25.20	26.76	7.20	127.08	—	11/33

Galatasaray Maliye Şubesi mükelleflerinden olup yukarıda adları ve işleri ve ticaretgâh adresleri yazılı şahıslar kendi ticaretleri yeni adreslerini bildirmemiş ve tebellüğe salâhiyetli kimse de göstermemiş olduklarından hıızlarında gösterilen yıllara ait kazanç ve buhran, muvazene, hava kurumu yüzde on ve misil zamlarına havi ihbarnamelelerin bizzat tebliği mümkün olamamıştır. 3692 sayılı kanunun 10 uncu maddelerine tevlikan tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (6008)

YEDİKULE İPLİK FABRİKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Üçüncü Davet - Birinci İlân

27 Mayıs 1942 tarihinde fevkalâde surette iktima eden hissedarlar umumî heyetinde nisabı müzakere hasıl olamamasına mebnî aşağıda yazılı ruznamedeki maddeleri müzakere etmek üzere 1 Temmuz 1942 tarihine müsadif çarşamba günü saat 11 de İstanbulda Yeni postane arkasında İstanbul hanındaki idare merkezinde hissedarlar umumî heyetinin fevkalâde surette üçüncü bir hisse senedine sahip olan da umumî heyet iktimama iştirak edebilir.

Umumî heyet iktimamında asaleten veya vekâleten hazır bulunmak isteyen hissedarların hamli oldukları hisse senetlerini veya bu senetlerin herhangi bir bankaya tevdi edilmiş olduğunu natik vesikalarını iktima gününden bir hafta evvel şirketin idare merkezine tevdi etmeleri icap eder.

MÜZAKERE RUZNAMESİ

1 — Şirketin esas mukavelenamesine aşağıda yazılı iki maddenin ilavesi.

Madde: 1 — Şirket, Ticaret Vekâleti tarafından her talep vakı oldukları muamelâtı hakkında malfumat vermeğe mecburdur.

Madde: 2 — Şirket sermayesine tesisten sonra iştirak edecek olan ecebillerin bu iştirakını kabul etmezden evvel Ticaret Vekâletinden müsaade istihsal etmeğe mecburdur.

İDARE MECLİSİ

Satılık

6 ayaklı Kelvinatör

Almak isteyenler Kadıköy Altıyol ağzı Nefis pastanesine müracaat. Tel: 60777.

Satılık apartıman

Beyoğlunda Sakızağacında: İlk katı mermer, bütün cephe malta taşından, su ve gaz tesisatı itina ile yapılmıştır. Safi iradı ayda 158 liradır. Sakızağacı Kılıse Apartımanı 33/2 de bay Albere müracaat.

Istanbul aslye (12 ci) hukuk mahkemesinden:

Müddet: Ayşe. Müddetalehy: İbrahim: Fatih Malta çarşısında içinde İstanbul sokak No. 43 de hâlen ikametgâhi meçhul.

Müddet Ayşe tarafından müddetalehy İbrahim aleyhine açılan boğama davasına ait arzual sureti müddetalehy tebliğ edilmek üzere yazılı adresine gönderilmiş de mumailey-hin mezkûr ikametgâhını terk ile semti meçhule gittiğinin beyanile lade kılınması üzerine Hukuk Usulî Muhakemeleri kanununun 141, 142, 143 ve 183 üncü maddelerine tevlikan lade kılınan dava arzual ile muhakeme gününü gösterir davetiye varakasının mahkeme divanhanesine asılmasına ve 942/248 numarada kayıtlı işbu davaya müddetalehyin (10) gün içinde cevap vermesine karar verilmiş ve bermucibi karar arzual ile davetiye varakası mahkeme divanhanesine asılmış olmakla mumailey İbrahim yukarıda yazılı müddet zarfında davaya cevap vererek tahkikat için tayin kılınan 10/6/942 çarşamba günü saat (9.30) da mahkememizde hazır bulunması veya kanunî bir vekil göndermesi lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

HARBİYE BELVU BAHÇESİ

Alafranga kısmı açılmıştır.

Her gün mükemmel orkestra ve caz

Meşhur GREGOR tarafından atraksyon numaralar.

Bayan SUNA tarafından alafranga ve alaturka şarkılar.

Bestekâr KEMANİ NACİ ile HALK ŞARKILARI okuyucusu ADANALI ŞADAN KARA OĞLAN tarafından alaturka parçalar ve şarkılar.

T. C. Münakalât Vekâleti Devlet limanları işletme umum müdürlüğünden:

Mefsih İstanbul Rahım, Dok ve Antrepo şirketi tahvilâtının 942 amortismanı noter huzurunda 23 mayıs 942 tarihinde idare merkezimizde yapılmıştır.

Bu keşide itfa olunan 363 adet tahvilin beheri 422. — 114222 amorti bedelleriyle hazırında vadesi hüflü eden 72 No. u fazl kuponlarının beheri kırk dört kuruştan bedelleri 3 haziran 942 tarihinden itibaren ödenecektir. Hâmilin pazartesi, çarşamba, perşembe, günleri saat 13.30 dan 16 ya kadar idaremiz umumî muhasebesine müracaatları. (5960)

Belsamitol

İdrar yolları iltihabı, yeni ve eski BELSOĞUKLUĞU, İdrar zorluğu, Mesane ve Prostata iltihabı, Sistit ve Koli Sistitleri. Böbrek rahatsızlıklarına karşı en mükemmel bir ilaç BELSAMİTOL'dur. BELSAMİTOL kul-lanılan yukarıda yazılı hastalıklardan çabuk kurtulur. Bütün Ec-zanelerde bulunur. Satış deposu: Sami Aksu Bahçekapı İş Bankası arkasında Rahvancılar sokak No. 5.

Dağıtma ofisi umum müdürlüğünden

Dağıtma ofisi merkez kadrosu için 100 - 200 lira ücretli memuriyetlere müsabaka ile memur alınacaktır.

Müracaat edeceklerin memurin kanununun 4 üncü maddesiyle tayin olunan vasıfları hatz olmaları şarttır.

Yüksek iktisat ve ticaret tahsilini bitirmiş olanlarla ticaret ilisleri mezunları, resmî ve hususî iktisat, ticaret, maliye ve sanayi müesseselerinde vazife görmüş olanlar ehliyetlerine göre tercihan alınacaktır. Bu gibilere 3656 ve 3659 numaralı kanun hükümlerine göre ve millî koruma kanununun 6 ncı maddesiyle tasrih olunan mütakip hakları mahfuz olarak tayin olunur. Müracaatlar Ankara'da dağıtma ofisi umum müdürlüğüne ve taşrada vilâyet laçe müdürlüklerine yapılmalıdır.

Müsabaka ve imtihan günleri ve şartları ayrıca ilân edilecektir. (3773 - 5800)

Istanbul Belediyesi ilânları

Belediye hududu dahilindeki şose yolların katran kaplanması işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 73450 lira ve ilk teminatı 4922 lira 50 kurustur. Mukavele, eksiltme, nafia işleri umumî hususî ve fennî şartnameleleri proje keşif hulasasıle buna müteferri diğer evrak 367 kurus mukabilinde Belediye Fen İşleri Müdürlüğünden verilecektir. İhale 10/6/942 çarşamba günü saat 15 de Daimî Encümene yapılacaktır. Talip-lerin ilk teminat makbuz veya mektupları ihale tarihinden itibaren sekiz gün evvel Belediye Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatla alacakları fennî ehliyet, 942 yilına ait Ticaret Odası vesikalari, imzalı şartname ve saire ve kanunun ibrazı lüzum gelen diğer vesak ile 2490 No. lu kanunun tarifati gevrisinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de ka-dar Daimî Encümene vermeleri lâzımdır. (5727)

Beher metre murabbaının tahmin bedeli	İlk Te. Şartname vesaire bedeli.	
450,00	7905,59	6,66 Eminönü, Çelebioğlu mahalle-sinin Yeniceami ve Vakıf hanı sokagında 2 parsel No. lu 295,80 metre murabbı sahalı arsa.
450,00	9777,50	8,53 Eminönünde Çelebioğlu ma-hallesinin Yeni cami ve Celâf bey sokagında 3 parsel No. lu ve 379 metre murabbı sahalı arsa.
450,00	7849,25	6,66 Eminönünde Çelebioğlu ma-hallesinde Yeni cami Rahvan-cı Vakıf han sokagında 1 par-sel No. lu ve 293,30 metre mu-rabbı sahalı arsa.

Tahmin bedelleri ilk teminat miktarları ve mesahalı sathiyeleri yukarıda yazılı 3 parça arsa toptan veya ayrı ayrı satılmak üzere kapalı zarf usulile arttırmaya konulmuştur. İhaleleri 11/6/942 perşembe günü saat 15 de İstanbul belediyesi daimî encümeni odasında yapılacaktır. Bu arsalar alt şartname, proje ve sair evrak yukarıda hıızlarında gösterilen bedeller üzerinden hesap işleri müdürlüğünden alınacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, imzalı şartname, proje vesaire ve kanunun ibrazı lüzum gelen diğer vesakile 2490 No. lu kanunun tarifati gevrisinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de kadar Daimî Encümene vermeleri lâzımdır. (5768)

Keşif bedeli	İlk teminat	Şartname vesaire bedeli
25816,31	1936,22	1,29 Topkapı - Maltepe - Halkalı yo-lunun esaslı tamirati
159879,80	6244,00	7,99 Bebek - İstinye yolunun ikinci kısım inşaatı
94274,80	2570,01	1,71 Silihtaraga - Kemerburgaz yolu-nun esaslı şose tamirati
25054,54	1879,09	1,25 Üsküdar - Şile yolunun esaslı tamirati
82215,78	5360,70	4,11 Edirnekapi - Yedikule yolunun Mevlânepapi - Yedikule kısmının şose inşaatı
25011,90	1875,90	1,25 Kartal - Pendik yolunun 1 inci kısım inşaatı

Istanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel işletmeleri Umum Müdürlüğünden

1 — Muhammen bedeli 7600 lira tutan 3800 kilo eski elbise ve palto açık arttırma usulile satılacaktır.

2 — Arttırma 3/6/942 çarşamba günü saat 10 da Metro hanının 5 inci katında Komisyon odasında yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 570 liradır.

4 — Eski elbise ve paltolar, Şişli Tramvay Deposunda her gün saat 14.30 dan, 16.30 a kadar görülebilir.

5 — Eski elbise ve paltolar, arttırma tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde bulundugu mahalden kaldırılacaktır.

6 — İstediklerin kanunî vesikalari ve muvakkat teminatları ile ilân edilen gün ve saatte Komisyon da hazır bulunmaları. (5965)

Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları Müessesesinden:

Teşkilâtımız tarafından dağıtılmış olan kuponlar mukabilinde verilecek pamuklu mensucatin tevziatına 1/6/1942 tarihinde başlanacaktır

Kupon numaraları ile müracaat gün ve mahalleri aşağıda gösterilmiş olup:

- 1.) Numaraları ilân edilmiş olan kuponlar hâmilelerinin nüfuscüzdanlarıyla beraber bildirilen mahallere müracaatları.
- 2.) Aynı Soyadını taşıyan birkaç nüfus cüzdanının, aile efradından birisi tarafından ibrazında kuponları mukabilinde istihkaklarının verilebileceği.
- 3.) Henüz ilân edilmemiş olan numaralar için müteakib ilânlarımızla tevzi günleri bildirileceğinden numaraları ilân edilmeyen kupon hâmilelerinin müracaat etmemeleri.
- 4.) Bir taraftan mahallelerde kupon tevziatına devam edilmekte olduğundan henüz tevzi kuponu almayanların evlerini ziyarete gidecek memurlarımıza intizar etmeleri.
- 5.) Tevzi ekiplerimiz tarafından evlerinin ziyaretinde evde bulunmayan kimselere bilâhare tevzi kuponu verileceğinden bu dağıtmaya intizar edilmesi, rica ve ilân olunur.

Birinci Liste

Müracaat olunacak mahall

Müracaat edilecek günler:

	1.6.942 Kupon No.	2.6.942 Kupon No.	3.6.942 Kupon No.	4.6.942 Kupon No.	5.6.942 Kupon No.	6.6.942 Kupon No.
Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları Bahçekapı Mağazası	1 - 1500	1501 - 3000	3001 - 4000	80001 - 81500	81501 - 83000	83001 - 84555
Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları Beyoğlu Mağazası	4001 - 4750	4751 - 5500	5501 - 6250	6251 - 7000	7001 - 7750	7751 - 8005 8871 - 9360
Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları Kadıköy Mağazası	116001 - 116500	116501 - 117000	117001 - 117500	117501 - 118000	118001 - 118500	118501 - 119000
Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları Üsküdar Mağazası	88001 - 88500	88501 - 89000	89001 - 89500	89501 - 90000	90001 - 90500	90501 - 91000
Birhan Sunar: İst. Yeni Postane arkası Âşir ef. cad. No. 3/8	32001 - 32300	32301 - 32600	32601 - 32900	32901 - 33200	33201 - 33500	33501 - 33800
Mustafa Sami Homanazlı Yeni Postane arkası Âşir ef. cad. No. 20	33801 - 34400	34401 - 35000	35001 - 35600	35601 - 36200	36201 - 36800	36801 - 37400
Sadi Kaflançalı Yeni Postane arkası Âşir ef. cad. No. 48	37401 - 37900	37901 - 38400	38401 - 38665 40001 - 40250	40251 - 40750	40751 - 41250	41251 - 41750
Âhmet Ata Koseoğlu: Mahmutpaşa başı No. 195 - 197	41751 - 42150	42151 - 42550	42551 - 42950	42951 - 43350	43351 - 43750	43751 - 44150
Ahmet Güvenç Mahmutpaşa başı No. 149	44151 - 44250	44251 - 44350	44351 - 44450	44451 - 44550	44551 - 44650	44651 - 44750
Arusyak Bahkioğlu: Mahmutpaşa başı No. 130	44751 - 44850	44851 - 44950	44951 - 45050	45051 - 45150	45151 - 45250	45251 - 45350
Migirdiç Baltayan: Mahmutpaşa başı No. 68	45351 - 45450	45451 - 45550	45551 - 45650	45651 - 45750	45751 - 45850	45851 - 45950
Kadri Özyılmaz: Mahmutpaşa başı No. 91	45951 - 46100	46101 - 46250	46251 - 46400	46401 - 46550	46551 - 46700	46701 - 46850
Leon Geveliyen İstanbul Mahmutpaşa başı No. 134	46851 - 47000	47001 - 47150	47151 - 47300	47301 - 47450	47451 - 47600	47601 - 47750
Mustafa Yavuz İstanbul Mahmutpaşa No. 123	47751 - 47850	47851 - 47950	48051 - 48150	48151 - 48250	48251 - 48350	48351 - 48450
Tevfik Ağaoglu: Sultanhamam Haçopulu han No. 6	48451 - 48750	48751 - 49050	49051 - 49350	49351 - 49650	49651 - 49950	49951 - 50250
İhsan ve Hüseyin Özer: Mahmutpaşa Hacı Köçek cami. No. 15	50251 - 50550	50551 - 50850	50851 - 51250	51251 - 51550	51551 - 51850	51851 - 52250
Süleyman Kâhyaoğlu: Mahmutpaşa, Hacı Köçek cami. No. 10	52251 - 52450	52451 - 52650	52651 - 52850	52851 - 53050	53051 - 53250	53251 - 53450
Hüseyin Hilmi ve Süleyman Sırrı: Kapalı çarşı Mahmutpaşa kapısı Aynacılar No. 5	53451 - 53650	53651 - 53850	53851 - 54050	54051 - 54116 56001 - 56200	56201 - 56400	56401 - 56600
Mehmet Faruk: Kapalı çarşı Sipahi sokak No. 20	56601 - 56700	56701 - 56800	56801 - 56900	56901 - 57000	57001 - 57100	57101 - 57200
Ece Mağazası. Sultanhamam cad. No. 59/23	20001 - 20400	20401 - 20800	20801 - 21200	21201 - 21600	21601 - 22000	22001 - 22400
Mehmet Nuri Topbaş: Fincancılar, Mahmudiye Han No. 3 - 4	59601 - 60000 64001 - 64100	64101 - 64600	64601 - 65100	65101 - 65600	65601 - 66100	66101 - 66508
Hayri Doğu ve Şrk: Fincancılar, Mahmudiye Han. No. 1	72001 - 72250	72251 - 72500	72501 - 72750	72751 - 73000	73001 - 73250	73251 - 73500
Zeki Zerrin ve Ort.: Fincancılar Yusufyan Han No. 8	73501 - 73700	73701 - 73900	73901 - 74100	74101 - 74300	74301 - 74500	74501 - 74700
Serran Mağazası Sultanhamam meydanı No. 2	74701 - 75000	75001 - 75300	75301 - 75600	75601 - 75900	75901 - 76200	76201 - 76500
Ahmet Hamdi Topbaş: Sultanhamam Dikranyan Han altında No. 47	76501 - 77100	77101 - 77700	77701 - 78300	78301 - 78900	78901 - 79500	79501 - 80000

HIZIR

HÂLİS ECE Müessesesi
yangın söndürme ve pasif ko-
ruma vesaiti. Her nevi söndürme
eczalarını geliştirmiş. Seyyar
acentemiz yoktur. Doğrudan
müesseseme müracaatınız rica
olunur.
Galata, Eski Gümrük caddesi,
No. 44. Telefon: 41447.

Izona

SAC SABUNU
Saçlarınızı muhafaza için herikolâde
tesiri ilk kullanışta görceksiniz.

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve
CİLD YARALARINA fevkalâde
iyi gelir. Derinin tazelenmesine
ve yenilenmesine hizmet eder.
Her Eczanede bulunur.

FRENGİ

ve
Beloğukluğuna
tutulmamak için
EN İYİ İLAÇ:
PROTEJİN

Bakırköy Bez Fabrikası

Beden Terbiyesi Teşkilâtı
için yeni veya müstamel:
1 adet Bilardo
2 » Kik
(Biri tek, diğeri iki çifte)
1 adet Talim kayığı
Satın alınacaktır. İsteklilerin
hergün saat 10- 12 ye kadar
Fabrika Direktörlüğüne mür-
acaatları. Telefon: 16.112

İşlemecilere

Teşekkül eden kooperatifimiz ortak-
larının ve henüz ortak kaydedilme-
yen san'at mensuplarının İktisad
Vekâletinin emirleri icabı olarak ye-
niden kaydedilmek üzere kooperati-
fimize müracaatları ve kaydedilmi-
yenlerin ileride müracaatları nazarı
itibara alınmayacağı bildirilir. İstan-
bul Umum İsteme Küçük San'atkar-
lar Kooperatifi.

TAKSİM KRİSTALDA

Bütün halkın sevdiği yeni bir yıldız doğuyor

Radyolarınızda lâyemut sesile sizleri teshir eden ve sesindeki hususiyet ve halâveti hiç bir
okuyucuda bulunmayan

NEVZAT AKAY'I

Bestekâr **SELÂHADDİN PINAR** Kemani **NUBAR TEKYAY**
ve muazzam saz heyetinin istirakile 5 haziran cuma akşamından itibaren
dinlemek fırsatına kavuşacaksınız.

Acık arttırma ile fevkalâde büyük satış

942 Mayıs 31 inci pazar sabahı saat 10 da
Ortaköyde Taş basamak caddesinde Ermeni kilisesi karşısında 13
No. 1 merhum damat Kürt Mehmet paşanın eski konağında mevcut
esgılar acık arttırma suretiyle satılacağı ilân olunur.

Biri Hanri 2 istilinde iki adet hakiki Avrupa mamulâtı oymalı
meşeden mamul emsalsiz büfe, masa ve 8 sandalyası, Louis Kenz gay-
yet güzel bir salon takımı, diğer bir komple Felemenk salon takımı,
mavun kaplama 3 kapılı dolap, 2 kişilik karyola, tuvalet ve saireyi havi
güzel bir yatak oda takımı, hakiki Şam işi sedefli gayet güzel eski bir
tavla ve kendi dama masası, Fortekiz, Çin, Blö - Blan ve sair duvar
tabakları ve vazolar, en meşhur ressamılardan «A. Cherubini» nin
2 adet emsalsiz yağlı boya tabloları, hakiki bir Rus samaveri, G. Becker
markalı büyük ve eski bir duvar saati, 2 taraflı gayet güzel bir Mi-
nistri yazıhane, hayli biblo ve vazolar, Armoire Normande namı ile
maruf eski bir Fransız dolabı, diğer aynalı ve aynasız dolaplar, aynalı
büyük dar jardinierler (trümo), bronz ve sair karyolalar, renkli Sa-
lamandra soba, portmanto, hayli yepyeni alaturka plâklarile Sahibi-
nin Sesi bir gramofon ve sair ilümlü ev esgıları, Meşhur STINGLE
markalı içi demir, telleri çapraz emsalsiz bir Krapo forma piyano,
Transformatöri ile cedid Frijider, Tebriz, Ferhan ve sair gayet güzel
halılar. Pey sürenlerden 100 de 25 teminat almır. Satış pesindir.

BEYAZ PARK AÇILDI

Fevkalâde Caz ve Eğlence

Taze Balıklar, Nefis yemekler Buzlu Bira

Elle Çorap ve Trikotaj İmalcileri Kooperatifi sayın ortaklarına

- 1 — Aldıkları iplik miktarı mamullerini kooperatife teslim et-
miş ortaklara, aşağıda gösterilen günlerde ortak numara sırasile iplik
tevzi edilecektir.
- 2 — Sırası gelmeden hiç kimseye iplik verilemeyeceğinden vakit
kaybetmemeleri için her ortağın gününde müracaat etmesi.
- 3 — Bu ay tevzi edilecek ipliklerden yapılacak mamullerin mün-
asip bir yerine:
A — Renkli işlenecekse: Beyaz bir tek çizgi,
B — Beyaz yapılacaksa: Kahve rengi bir tek çizgi.
- 4 — Çizgi ve renk usullerine riayet etmeyen ortakların mamulleri
hiç bir suretle kabul edilemeyeceğini saygılarımızla bildiririz.

Ortak N.	Tarih	Gün
1 den 150 ye kadar	30/5/942	Cumartesi
151 » 300 » »	1/6/942	Pazartesi
301 » 450 » »	2/6/942	Salı
451 » sonuna kadar		İdare heyeti.

"Seni seviyorum"



Sayed siz de bu cazip güzelliği
reçetesini kullanırsanız, siz de bu
iltifata nail olabilirsiniz. Çünkü
bu reçete en sert ve çirkin bir cild-
li kadife gibi yumuşatıp beyazla-
tır, saf ve taze, cazibe ile süsler.
Tokalon kreminde mevcut kay-
metli cevherler, sıyah noktaları
eritir, acık mesameleri sıkılaştırır,
ve cilde büt gül yaprağı yumuşak-
lığı verir ve şayanı peristis bir ten
temin eder. Tokalon kremi her
yerde satılır.

Bir Muhasip aranyor

Türk olması ve ecebi memle-
ketlerde muhabere için İlsana
vakif olması müreccaktır. Gala-
tada Havyar hanında 29 No. ya
müracaat. Telefon: 42415.

ZEKİ TAMER ARANIYR

Jimnastik muallimi Zeki Tamerin
adresini kaybettim. Kendisinin veya
bilenlerin Beyoğlu Kalyoncukulluk
caddesi 136 Şadana mektupla bildir-
melerini rica ederim.

BEREKET AYI!



MODA PALAS

MODA

Denize Nazır güzel ve
Konforlu Odalar
Mükemmel Servis
Uygun Fiatlar

Pazar gününden itibaren

BELVÜ OTELİ

Fenerbahçe

Marmaranın en
Güzel Manzarası
Bahçesi, Dans Pisti
Mükemmel Caz

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cins	Mikdarı	Gün	Saat
Süpürge büyük boy	400 adet	9/6/942	9,30
» orta boy	5250 »		
Reçine	4750 kilo		9,40
1 — Yukarıda cins ve mikdarları yazılı malzeme pazarlıkla satın alına- caktır.			
2 — Pazarlık hıızlarında yazılı gün ve saatlerde Kabataşta Levazım şu- besindeki Merkez alım komisyonunda yapılacaktır.			
3 — Süpürge numunest ile reçine şartnamesi her gün öğleden sonra sözleşen şubede görülebilir.			
4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatlerde teklif ede- cekleri flat üzerinden % 7,5 güvenme parasile birlikte sözleşen komisyonu müracaatları.			